

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

**Analýza konkurenčního postavení podniku a jeho
finančního zdraví**

Bc. Lucie Vonková

© 2011 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Lucie Vonková

obor Provoz a ekonomika

Vedoucí katedry Vám ve smyslu Studijního a zkušebního řádu ČZU v Praze
čl. 17 odst. 2 určuje tuto diplomovou práci.

Název práce: **Analýza konkurenčního postavení podniku a
jeho finančního zdraví**

Osnova diplomové práce:

1. Úvod
2. Cíl práce a metodika
3. Literární rešerše (finanční analýza - význam, zdroje, metody, analýza poměrových ukazatelů)
4. Výsledky (finanční analýza v praxi, konkurenční postavení a trh)
5. Závěr
6. Seznam použitých zdrojů
7. Přílohy

Rozsah hlavní textové části: 60 - 80 stran

Doporučené zdroje:

BLAHA, Z. S. & JINDŘICHOVSKÁ, I.: Jak posoudit finanční zdraví firmy. 3.rozšířené vydání. Praha: Management Press, 2006. ISBN 80-7261-145-3

GRÜNWARD, HOLEČKOVÁ: Finanční analýza a plánování podniku. 1. vydání. Praha: EKOPRESS, s.r.o., 2007. ISBN 978-80-86929-26-2

LANDA, Martin: Jak číst finanční výkazy. 1. vydání. Brno: Computer Press, a.s., 2008. ISBN 978-80-241-1994-5

RŮČKOVÁ, Petra: Finanční analýza – metody, ukazatele, využití v praxi. 2. aktualizované vydání. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2008. ISBN 978-80-247-2481-2

SCHOLLEOVÁ, Hana: Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy. 1.vydání. Praha: Grada publishing, a.s., 2008. ISBN 978-80-247-2424-9

SYNEK M. a kol.: Podniková ekonomika. 3.vydání. Praha: C.H.Beck, 2002. ISBN 80-7179-736-7

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Michal Malý, Ph.D.**

Termín odevzdání diplomové práce: duben 2011

.....
Vedoucí katedry

.....
Děkan

V Praze dne: 15. 1. 2010

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Analýza konkurenčního postavení podniku a jeho finančního zdraví" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31. března 2011

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Michalovi Malému, Ph.D. za odborný dohled a rady při zpracování diplomové práce.

Dále můj vděk náleží podniku Styrotrade, a.s. za poskytnutí údajů finančního charakteru potřebných pro analýzy aplikované v této diplomové práci.

Analýza konkurenčního postavení podniku a jeho finančního zdraví

Analysis of competitive position of a company and its financial standings

Souhrn

Diplomová práce se zabývá analýzou konkurenčního postavení vybraného podniku Styrotrade, a.s., který je výrobcem izolačního materiálu pěnového polystyrenu. Hodnotí jeho finanční zdraví za sledované období 2005 - 2009 pomocí metod finanční analýzy, kdy se soustředí zejména na výnosnost podniku, platební morálku, finanční stabilitu.

Analýza konkurenčního prostředí podniku má zaměření na faktory vnějšího prostředí, které ovlivňují podnik, tedy identifikuje konkurenční podniky a substituční výrobky a zaměřuje se na vývoj trhu s izolačním materiálem.

Finanční zdraví spočívá v provedení analýzy horizontální a vertikální, ale také analýzy poměrových ukazatelů – rentability, zadluženosti, likvidity či aktivity. Pro komplexnější pohled na zdraví podniku je zvolen bankrotní model Z-skóre a soustava DuPont diagram.

Summary

The aim of this diploma thesis is to analyse of competitive position of chosen company Styrotrade, a.s., who is the producer of insulating material styrofoam. It includes also analysis of financial health of the company and compares established values in time period of years 2005 – 2009 by using the methods of financial analysis. It concentrates on profitability, liquidity and financial stability.

The analysis of the competitive position of Styrotrade, a.s. focuses on external factors which have influence on the company. It contains the identification of competitors and substitutes and focuses on development of market with insulation materials.

Financial health is judged by vertical and horizontal analysis and also by analysis of profitability ratios, financial stability, activity ratios and liquidity. For more comprehensive view of the company's financial health a model of bankruptcy Z-score and DuPont system is chosen.

Klíčová slova: finanční analýza, poměrové ukazatele, rentabilita, finanční stabilita, likvidita, ukazatele aktivity

Keywords: financial analysis, financial ratios, profitability, financial stability, liquidity, activity ratios

Seznam zkratek

CZ-NACE	Odvětвовá klasifikace ekonomických činností
ČSN EN	České technické normy - převzaté Evropské normy
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
EAT	Zisk po zdanění
EBIT	Zisk před úroky a zdaněním
EPS	Pěnový polystyren
EU	Evropská unie
M/B	Market to book ratio - ukazatel
P/E	Price-earning ratio - ukazatel
PVC	Polyvinylchlorid
ROA	Rentabilita celkových zdrojů
ROC	Rentabilita nákladů
ROS	Rentabilita tržeb

Obsah

1	Úvod.....	10
2	Cíle diplomové práce	12
3	Metodika diplomové práce	13
4	Literární rešerše	27
4.1	Význam finanční analýzy.....	27
4.2	Uživatelé finanční analýzy.....	28
4.2.1	Externí uživatelé	28
4.2.2	Interní uživatelé	29
4.3	Zdroje finanční analýzy.....	30
4.4	Analýza stavových ukazatelů.....	34
4.4.1	Horizontální analýza	34
4.4.2	Vertikální analýza	34
4.5	Analýza poměrových ukazatelů	35
4.5.1	Ukazatele rentability	35
4.5.2	Ukazatele zadluženosti	37
4.5.3	Ukazatele likvidity	39
4.5.4	Ukazatele aktivity	40
4.6	Analýza soustav ukazatelů	42
4.6.1	Pyramidový rozklad – DU PONTŮV DIAGRAM.....	43
4.6.2	Bonitní a bankrotní modely	44
4.7	Analýza konkurenčního postavení	45
5	Výsledky diplomové práce	47
5.1	Profil vybrané společnosti.....	47
5.2	Analýza ekonomické činnosti podnikání	48
5.3	Analýza sortimentu	48

5.4	Obchodní partneři.....	50
5.5	Majetkové propojení a vlastnická struktura	50
5.6	Hlavní přehled majetkové a kapitálové struktury	52
5.7	Konkurenční prostředí.....	52
5.8	Vývoj vnějšího prostředí.....	54
5.9	Analýza absolutních ukazatelů.....	57
5.9.1	Vertikální analýza rozvahy Styrotrade	57
5.9.2	Horizontální analýza rozvahy a výkazu zisku a ztráty Styrotrade.....	59
5.10	Ukazatele rentability.....	64
5.11	Ukazatele zadluženosti	66
5.12	Ukazatele likvidity.....	67
5.13	Ukazatele aktivity	69
5.14	Pyramidový rozklad.....	71
5.15	Altmanovo Z-skóre.....	73
6	Návrhy a doporučení.....	74
7	Závěr	76
	Seznam použitých zdrojů.....	80

1 Úvod

Pro firmu je v dnešní době velmi těžké udržet si svou pozici na trhu, protože konkurence je silná. Na druhou stranu konkurenční prostředí táhne firmu vpřed a ovlivňuje zdravé fungování podniku. Podnik by měl neustále kontrolovat a monitorovat svou aktuální pozici na trhu a neustále se rozvíjet. Je zapotřebí inovovat výrobu či služby, které nabízí na trhu, zjišťovat co zákazníci na trhu vyžadují. Rovněž schopnost vypořádat a odhadnout budoucí chování konkurence může pomoci v udržení dosažené stability pozice na daném trhu. K tomu, aby si podnik udržel svůj tržní podíl, je potřeba nejen průbojnost, ale je možné využít různých metod. Nejčastěji se využívají analýzy konkurenčního prostředí, ale pro stabilitu podniku je důležité i zjištění finanční situace podniku. K tomu se používají metody finanční analýzy různé úrovně složitosti a pro různé účely. Finanční analýza je součástí finančního řízení podniku. Pomocí metod finanční analýzy se dá zjistit finanční zdraví podniku.

Avšak tím stěžejním zdrojem pro vypracování různých typů analýz jsou informace. A zejména jejich původ, množství a kvalita ovlivňují vypovídací hodnotu jednotlivých analýz. Metody spočívají ve vzorcích jednotlivých ukazatelů, tudíž mohlo by se zdát, že se jedná o jednoduché dosazení dat z účetních výkazů či jiných zdrojů. Ovšem tak snadné to není, protože výsledná čísla jsou pouze další data, a tedy rozbor údajů získává svoji hodnotu až řádným a objektivním zhodnocením. Proto je důležité metody a techniky finančního řízení znát, vědět jak je použít a umět se v nich orientovat. Jedině za pomoci pokročilejších znalostí lze z výsledků objektivně posoudit finanční zdraví podniku, dají se vyčíst slabiny či naopak síla podniku, což je možné využít zejména pro udržení přední pozice na trhu.

Analýzy podniku a jeho konkurenčního postavení na trhu až po odvětvové či oborové analýzy, které tvoří dva stupně ekonomického hodnocení, nejsou pouhým zhodnocením minulého dění, ale jsou důležitým podkladem pro další zásadní rozhodnutí manažerů o chodu podniku. Tato rozhodnutí úzce souvisí s finančním řízením a plánováním podniku, protože následné výsledky jsou zpětnou vazbou pro manažery podniku, zda vedou podnik správným směrem.

Již více než dva roky, kdy je médií tak často skloňováno slovní spojení „hospodářská a finanční krize“ téměř ve všech pádech, je potřeba se na konkurenční prostředí podniku a

jeho finanční zdraví zaměřovat ještě detailněji. Mnoho podniků na českém trhu se potýká s většími či menšími problémy, ať už finančního nebo výrobního rázu či se zabývají komplexně otázkou přežití. Ochromeni nejsou pouze jednotlivé podniky, ale kolikrát celé odvětví, a tak je vedení firem nuceno volit nové strategie a taktiky.

Důsledky, jež s sebou krize přinesla, se nevyhýbá ani stabilním podnikům. Nejčastějším případem bylo například hromadné propouštění, které následně vedlo ke zvýšení nezaměstnanosti, následnému snížení poptávky po zboží a tak by se dalo pokračovat dále v tomto koloběhu událostí. Lze říci, že bez zpětné reakce, ať pozitivní nebo negativní, se situace nemohla obejít. Podniky se snaží snižovat náklady a šetří kolikrát i na nesprávných místech či na úkor ostatních. Je pochopitelné, že mají hlavní cíl, tj. zajistit fungování podniku a udržet si svou tržní pozici, avšak nelze ho dosahovat nemorálními způsoby.

Začala panovat nedůvěra a firmy jsou obezřetnější při výběru svých obchodních partnerů, kteří jsou schopni dostát svým závazkům, a tedy neohrozí tak existenci podniku. Jedna zásadní chyba a může například nastat konec patnáctiletého úsilí podnikatele.

2 Cíle diplomové práce

Hlavním cílem diplomové práce je zhodnocení finanční situace podniku Styrotrade a.s. a rozbor jeho konkurenčního postavení na trhu.

Ve sledovaném období 2005 – 2009 je posouzen vývoj finanční pozice vybraného podniku. Následnou interpretací bude možné podniku predikovat udržení či zlepšení silných stránek podniku a nalezení alternativ, jak se vyvarovat nepříznivým výsledným hodnotám. Práce poskytne podniku též doporučení do dalších let.

Diplomová práce bude sloužit zejména podniku Styrotrade jako nestranný pohled na jejich situaci na trhu - jde o výrobu polystyrenu, polystyrenových a jiných izolačních desek. Analýza trhu dané podnikatelské činnosti přinese důležité informace nejen samotnému podniku, který zjistí svou pozici, ale také poslouží potenciálním zájemcům o vstup na daný trh nebo stávajícím a potenciálním zákazníkům společnosti Styrotrade. Protože oficiální statistiky se zveřejňují s velkým zpožděním, získá čtenář této práce aktuální informace o trhu polystyrenu.

Vedlejší cíle, jež naplňují hlavní cíl diplomové práce, jsou následující:

1. Analýza majetkové a kapitálové struktury podniku
2. Zjištění vývoje výnosnosti
3. Zjištění vývoje platební schopnosti
4. Rozbor aktivity podniku
5. Posouzení situace zadluženosti a úrokového zatížení
6. Analýza vnějšího prostředí

Vedlejší cíle se zabývají rozbohem významných změn v absolutním vyjádření v časové řadě a zaměřují se na identifikaci a specifikaci možných příčin. Dále se provádí rozbor schopnosti generovat zisk. Protože je podnik obklopen dodavatelskými vztahy, je potřeba zjistit jeho způsobilost včas hradit své závazky a vymezit možná rizika. Rozbor aktivity podniku zjišťuje stav vázanosti kapitálu v různých aktivech podniku. Další důležitý cíl analýzy se zaměří na vývoj kapitálové struktury podniku, respektive zadluženost podniku a blíže nastíní úvěrovou angažovanost a z ní plynoucí závazky. Jelikož je práce zacílena na konkurenční prostředí podniku nelze opomenout identifikaci vnějších faktorů ovlivňujících podnik, tedy situaci trhu, konkurenci, dodavatelsko-odběratelské vztahy a produkty.

I přesto, že si většina podniků svépomocí kontroluje svůj vývoj a pozici na trhu, může být diplomová práce považována za nestranné posouzení finanční stránky podniku i jeho situace na trhu. Za doplňkový cíl lze považovat fakt, že práce slouží jako návod pro laika, který by chtěl posoudit vybraný podnik ze stejného hlediska v jiném oboru podnikání.

3 Metodika diplomové práce

Diplomová práce je kategorizována na tři stěžejní části, cíle a metodiku, teoretické aspekty a praktické poznatky. Metodika zahrnuje důležité kroky, díky kterým laik dokáže provést analýzu finančního zdraví vybraného podniku a vyhodnotit jeho konkurenční postavení. Laikem může být například zaměstnanec podniku, který si přečte podnikem publikované zprávy, ale jsou to pro něj nic neříkající čísla. Tato diplomová práce by tak měla být i návodem, jak dané tematické porozumět a být schopen ji sám ovládat. Potvrdí obecný výrok, že hodnocení finanční situace podniku nejsou pouhé propočty, nýbrž že jde o proces obsahující několik důležitých etap.

Literární rešerše obsahuje důležité teoretické aspekty, jež je nezbytné znát předtím, než analytik přistoupí k aplikaci metod analýz podniku. Tato část obsahuje podkapitoly, kdy je nejprve objasněn význam finanční analýzy a následně je věnována kapitola potenciálním uživatelům, u kterých je identifikován předmět jejich zájmu a definovány důležité informace potřebné pro jejich rozhodování. Další kapitoly jsou věnovány informačním zdrojům, ze kterých se čerpá při použití jednotlivých metod finanční analýzy. Tyto metody jsou charakterizovány v samostatné kapitole. Prostor je také věnován teoretickým aspektům týkajících se konkurenčního postavení podniku.

Níže je vylíčen podrobný postup a kroky, které je nutné dodržovat při rozboru podniku z hlediska finančního zdraví a konkurenční pozice na trhu.

Kroky jsou definovány takto [Sůvová, 1999]:

- A. *Výběr a příprava dat, výběr metod finanční analýzy*
- B. *Výpočty na základě zvolených metod*
- C. *Posouzení výpočtů – nejprve rámcové, následně podrobnější*
- D. *Hlubší analýza příčin jevů*
- E. *Návrhy na možná opatření, zhodnocení jejich rizik a předností*

VÝBĚR A PŘÍPRAVA DAT

Tato část celého procesu je velmi zásadní a stojí na něm kvalita zpracované analýzy, protože je třeba získat dostatečné množství relevantních informací sloužících jako podklad při aplikaci daných metod analýzy.

Pro zpracování analýzy je k dispozici mnoho informačních zdrojů, u nichž dochází k dalšímu třídění dle různých hledisek. Za základní skupiny dat jsou dle Šůvové [1999] považovány tyto:

- ☞ Mezi finanční zdroje se řadí zejména výkazy účetní závěrky (rozvaha, výkaz zisku a ztráty, příloha), výroční zprávy, informace analytiků či manažerů, nebo také zprávy z burzy, kurzovní lístky, vývoj úrokových sazeb či mediální ekonomické zpravodajství.
- ☞ Do nefinančních zdrojů patří podnikové statistiky či ostatní podnikové evidence, prospekty, interní směrnice, oficiální ekonomické statistiky.
- ☞ Dalšími informačními zdroji mohou být zprávy či komentáře vedoucích pracovníků, auditorů, odborného tisku, nezávislá hodnocení či odhady nebo prognózy apod.

Jedním ze zohledňovaných kritérií při výběru dat je jejich dostupnost. Analytik může čerpat informace ze statistických zdrojů ať již podnikových anebo volně dostupných ze statistického úřadu. Nejvhodnější variantou je samozřejmě získání podkladů přímo od podniku, který je objektem analýzy, avšak ne vždy je to tak snadné. Alternativou v dostupnosti zdrojových dat může být Obchodní rejstřík, kde jsou ve většině případů dostupné právě základní finanční výkazy účetní závěrky, nicméně je nutné počítat s delší časovou prodlevou, co se týče aktuálnosti dat. Některé společnosti mají své výroční zprávy volně ke stažení též na svých webových stránkách. Dále je možné čerpat z různě zaměřených statistických údajů, které napomáhají správné interpretaci výsledků.

Velmi důležitým kritériem při výběru dat je spolehlivost a související důvěryhodnost. „*Ve finanční analýze je důležité, aby měl analytik přístup k původním datům. Data totiž mají individuální charakter a práce se souhrny nemůže tato prvotní data plně nahradit.*“ [Šůvová, 1999]

Při zpracování analýzy je nutné brát v úvahu podrobnost informačních zdrojů. Neznamena to však, že čím podrobnější data, tím kvalitnější analýza. Vše závisí na volbě jednotlivých metod analýzy. Dále je třeba zajistit také srovnatelnost dat. Rozlišuje se časová

srovnatelnost, která umožňuje sledovat vývoj jednoho podniku v čase a vede k analýze časových řad. Druhou možností je srovnatelnost subjektů, jež umožňuje díky standardizovaným účetním výkazům mezipodnikové srovnání. [Sůvová, 1999]

„Vždy však platí, že analýza a komparace výsledků ze dvou a více období vypovídají o finanční struktuře podniku více než statický obrázek.“ [Blaha & Jindřichovská, 2006]

Jakmile jsou podklady kompletní, dochází k nejrůznějším úpravám za účelem usnadnění práce při následných výpočtech. Zpracování dat je závislé na možnostech informační technologie a softwarech, které má analytik k dispozici. V současné době se používají pro zpracování podkladů programy a aplikace různého typu, od databázových, tabulkových či pomocí programovacích jazyků až po komplexní manažerské informační systémy. Společnosti a věřitelé či banky na posouzení finanční situace používají programy vytvořené přímo pro potřeby finanční analýzy. Běžný zájemce o zjištění finančního stavu podniku jen těžko získá licence k těmto programům a tudíž použije běžně dostupné tabulkové či databázové editory jako je např. Microsoft Excel. V této aplikaci je možné zkompletovat a setřídit údaje z dostupných zdrojů, kde je následně možné pomocí vzorců provést veškeré výpočty a pro lepší interpretaci výsledných hodnot vytvořit i grafy (např. výsečové, sloupcové či spojnicové).

Informační zdroje této diplomové práce jsou zpracovány pomocí softwarové aplikace Microsoft Excel.

Pro tuto diplomovou práci byly získány účetní podklady z volně dostupných zdrojů. Pro potřebu finanční analýzy byly podklady získány z portálu Justice ze Sbírky listin, konkrétně jde o výroční zprávy, účetní závěrky, zprávy auditora za období 2005-2009. Pro potřeby analýzy vnějšího prostředí podniku a popisu společnosti bylo použito internetových stránek podniku, oficiálních stránek Sdružení EPS a oficiálních statistik v oboru stavebnictví.

K případným detailům či specifickým rozborům některých položek bylo využito informací od podniku, které však neohrožují podnik samotný důvěrností těchto informací.

Původní podkladová data tvoří přílohy samostatně uložených na CD, popřípadě základní či upravená data jsou přílohou této diplomové práce.

VÝBĚR METOD FINANČNÍ ANALÝZY

„V rámci finanční analýzy vznikla celá řada metod hodnocení finančního zdraví firmy, které je možno s úspěchem aplikovat. Z metodologického hlediska je však potřeba si uvědomit, že při realizaci finanční analýzy musíme dbát na přiměřenost volby metod analýzy.“ [Růčková, 2007]

Při volbě metod musí být přihlíženo k několika aspektům, jimiž jsou účelnost, nákladnost a spolehlivost. Účelnost znamená, že metoda musí korespondovat se stanovenými cíli. Analytik dopředu ví, pro koho je analýza určena a jak obsáhlá bude, případně co a jak se bude interpretovat (slovní hodnocení, vizualizace pomocí grafů). Nákladností se rozumí, jak náročná bude analýza na čas i na finanční prostředky. Vysoké náklady by měly korespondovat s kvalitou zpracované analýzy. Třetím aspektem je spolehlivost, která spočívá v užití kvalitnějších zdrojových dat. [Růčková, 2007]

Nelze obecně stanovit dobrou a špatnou metodu, stejně tak žádná z metod negeneruje naprosto nejlepší anebo nejhorší výsledky. Vždy je potřeba přistupovat k volbě metody u daného podniku individuálně. Je proto prospěšné různé metody kombinovat. [Sůvová, 1999]

Praxe v oblasti analýzy finančního zdraví podniku si osvojila určité obecné postupy, dle kterých se analytici řídí. Finanční analýza spadá do úrovně tzv. technické analýzy, která využívá matematických, statistických a jiných algoritmizovaných metod ke kvantitativnímu zpracování dat a následnému posouzení výsledků z ekonomického hlediska. Používají se dvě základní skupiny – elementární metody a metody vyšší. [Růčková, 2010]

ELEMENTÁRNÍ METODY

„Elementární (základní) metody finanční analýzy pracují s ukazateli, což jsou buď přímo položky účetních výkazů, nebo čísla (hodnoty) z nich odvozené.“ [Landa, 2008]

Metody se v praxi nejčastěji dále dělí takto [Růčková, 2007]:

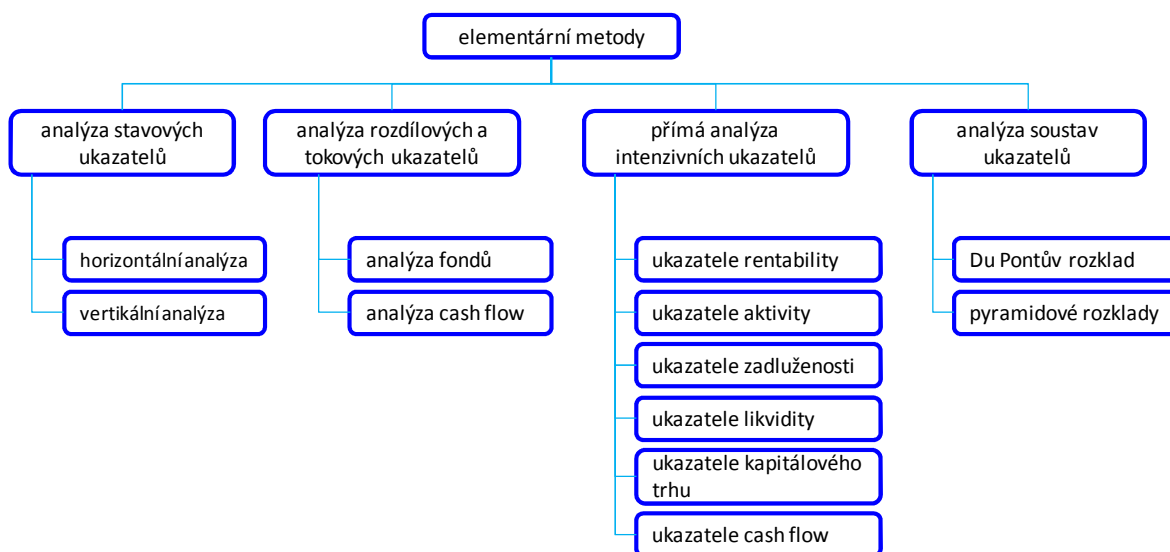
- ☞ *„Extenzivní ukazatele jsou nositeli informací o rozsahu či objemu analyzované položky a představují kvantitu v přirozených (objemových) jednotkách“* Tyto objemové ukazatele jsou dále členěny na stavové, rozdílové a tokové ukazatele.

☞ „Intenzivní ukazatele charakterizují míru, v jaké jsou extenzivní ukazatele podnikem využívány a jak silně či rychle se mění. Jde tedy zpravidla o podíly dvou extenzivních, popř. tokových ukazatelů“.

Detailní rozdělení znázorňuje níže uvedené schéma.

Schéma 1 – Elementární metody finanční analýzy

Schéma č. 1 – Elementární metody finanční analýzy

Zdroj: RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza – metody, ukazatele, využití v praxi. Praha: str. 44 GRADA Publishing, a.s., 2010. 3. rozšířené vydání. ISBN 978-80-247-3308-1.

VYŠŠÍ METODY

„Vyšší metody finanční analýzy nepatří k metodám univerzálním. Jejich použití je závislé na hlubších znalostech matematické statistiky, ale také na hlubších teoretických i praktických ekonomických znalostech. K aplikaci těchto metod je zapotřebí zejména kvalitní softwarové vybavení.“ [Růčková, 2010]

VÝPOČTY NA ZÁKLADĚ ZVOLENÝCH METOD, POSOUZENÍ VÝPOČTŮ A HLUBŠÍ ANALÝZA PŘÍČIN JEVŮ

„V závislosti na konkrétních potřebách lze finanční analýzu účetních výkazů provádět různým způsobem, v různé míře podrobnosti, pomocí různých forem a technik.“ [Grünwald, Holečková, 2007]

Tyto tři kroky celého procesu finanční analýzy na sebe plynule navazují, a tudíž je dobré se jim věnovat uceleně.

Aplikací vybraných metod, tj. konstrukcí ukazatelů pomocí vzorců a jejich výpočtem analytik dospěje k výsledným hodnotám. Ty se dle daného typu ukazatele porovnávají buď s předchozím obdobím, s obecně stanoveným průměrným intervalem pro daný ukazatel, anebo dokonce s oborovým průměrem. Analytik se nyní dostává k samotné interpretaci svých výpočtů. „*Interpretace získaných výsledků je nejnáročnější fází finanční analýzy a jejím cílem je interpretovat (tj. vysvětlit) získané informace pro potřeby celkového hodnocení finanční výkonnosti podniku.*“ [Landa, 2008] Hledá příčiny a možné souvislosti, jejichž původ může být uvnitř podniku, tak i z vnějšího prostředí.

Při komentování výsledných hodnot se používají různé techniky hodnocení, mezi něž se řadí absolutní a procentní změna hodnot v meziročním srovnání, vývoj absolutních a procentních hodnot, procentní struktura, poměrové a složené ukazatele. [Landa, 2008]

Pro získání hodnocení vývoje finanční situace a finančního chování podniku se používá zejména analýza stavových (absolutních) ukazatelů. Do této kategorie spadá horizontální a vertikální rozbor, ale také analýza poměrových ukazatelů, tedy základní metody finanční analýzy. Protože změny v podniku mají zpravidla střednědobý charakter, měla by analýza zahrnovat několikaletý časový interval. [Grünwald, Holečková, 2007]

Výpočet horizontální a vertikální analýzy spočívá v převedení absolutního vyjádření hodnot na relativní, neboli procentní vyjádření. Hlavním informačním zdrojem je rozvaha a výkaz zisku a ztráty. Interpretace je zaměřena na prudké nárůsty a poklesy jednotlivých položek, a proto by měl být analytik schopen odpovědět na otázku, co bylo příčinou náhlého výkyvu a případně určit perspektivu do budoucnosti. [Grünwald, Holečková, 2007]

HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA

„*Tento ukazatel lze označit jako horizontální procentní změnu. Horizontální proto, že porovnáváme stejný absolutní ukazatel v rámci jednoho řádku rozvahy či výkazu zisku a ztráty. Při interpretaci je však třeba posuzovat absolutní i procentní změny současně.*“ [Sůvová, 1999]

$$\% \text{ změna} = \frac{\text{běžné období} - \text{předchozí období}}{\text{předchozí období}} \times 100$$

(3.1)

VERTIKÁLNÍ ANALÝZA

„Cílem vertikální analýzy je určit podíl jednotlivých majetkových složek na celkových aktivech, podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových pasivech, podíl jednotlivých položek výsledovky na tržbách.“ [Scholleová, 2008]

Analytik se zaměřuje na významné podíly a případné výkyvy v čase a na jejich dopady na celkovou finanční situaci podniku. Analýza umožňuje jak časovou porovnatelnost, tak i mezipodnikovou komparaci. [Sůvová, 1999]

$$\text{Vyjádření poměru (\%)} = \frac{\text{stav položky (t)}}{\text{stav základní veličiny (t)}} \times 100 \quad (3.2)$$

POMĚROVÉ UKAZATELE

Analýza poměrových ukazatelů je další a zároveň nepoužívanější metodou finanční analýzy. Zahrnuje tyto kategorie ukazatelů - rentabilita, zadluženost, likvidita, aktivita, ukazatele kapitálového trhu a případně ukazatele cash flow. [White, Sondhi, 2003]

Pro propočty této analýzy je potřeba údajů ze základních podkladů, jimiž jsou rozvaha a výkaz zisku a ztráty. „K tomu, aby bylo možné analyzovat vzájemné vazby a souvislosti mezi ukazateli, dáváme jednotlivé absolutní hodnoty do vzájemných poměrů.“ [Scholleová, 2008]

U komparace nesmí analytik zapomínat na korektní zařazení podniku do daného odvětví či oboru činnosti, protože jedině tak se analýza stává vhodným instrumentem pro zjištění postavení podniku v konkurenci (mezipodniková komparace).

Poměrová analýza však skrývá riziko zneužití, které spočívá v tom, že analytik nesmí z jednoho ukazatele vyvodit celkové hodnocení podniku. Vždy musí pátrat po příčině a souvislostech a teprve poté definovat vhodný závěr. [White, Sondhi, 2003]

Ukazatele rentability

Analytik zde zjišťuje schopnost podniku vytvářet zisk.

$$\text{Výnosnost celkových zdrojů (ROA)} = \frac{\text{zisk (EBIT)}}{\text{aktiva}} \quad (3.3)$$

$$\text{Výnosnost vlastních zdrojů (ROE)} = \frac{\text{zisk (EAT)}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (3.4)$$

$$\text{Rentabilita tržeb (ROS)} = \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}} \quad (3.5)$$

$$\text{Rentabilita nákladů (ROC)} = 1 - \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}} = \frac{\text{náklady}}{\text{tržby}} \quad (3.6)$$

Obecně platí, že čím je výsledná hodnota rentability vyšší, tím lépe podnik hospodaří s majetkem a kapitálem. [Scholleová, 2008]

Zisk (nebo také efekt) se u této kategorie porovnává s dalšími položkami účetních výkazů. Analytik musí být seznámen s tím, že obecně doporučené hodnoty pro tyto ukazatele nejsou, pouze by měly mít v čase rostoucí vývoj. [Růčková, 2010]

V této práci jsou použity modifikace zisku EAT nebo EBIT. EAT je výsledek hospodaření za účetní období vykázaný ve výkazu zisku a ztráty (řádek č. 60). EBIT, jehož zdrojem je též výkaz zisku a ztráty, je vypočten jako součet výsledku hospodaření za účetní období (ř. 60), daně z příjmu (ř. 49 a ř. 55) a nákladových úroků (ř. 43).

Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti napomáhají v náhledu na finanční stabilitu podniku a děje se tak pomocí těchto ukazatelů:

$$\text{Ukazatel věřitelského rizika} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad (3.7)$$

$$\text{Koefficient samofinancování} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad (3.8)$$

$$\text{Dluhy na vlastní kapitál} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (3.9)$$

$$\text{Míra finanční samostatnosti} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{cizí kapitál}} \quad (3.10)$$

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{EBIT (provozní zisk)}}{\text{nákladové úroky}} \quad (3.11)$$

Analytik zjišťuje, zda je majetek podniku hrazen vlastními či cizími zdroji a v jakém poměru, tudíž výsledné hodnoty jsou zpravidla vyjádřeny v procentech. Tato kategorie nemá stanoveny žádné doporučené hodnoty, protože každý obor má svá specifika. Existují pouze obecná vodítka pro interpretaci:

Pro ukazatel věřitelského rizika platí, že čím vyšších hodnot nabývá, tím je věřitelské riziko vyšší. Koeficient samofinancování by měl být v součtu s věřitelským rizikem roven přibližně jedné. U vzorců 3.09 a 3.10 nejsou obecně doporučené výsledné hodnoty – zde je doporučeno přihlídnout k leasingovému financování, které není součástí rozvahy, ale výkazu zisku a ztráty. Hodnota posledního vztahu 3.11 by nikdy neměla klesnout pod jedna, protože by to znamenalo neschopnost podniku krýt náklady z cizích zdrojů. [Růčková, 2010]

Ukazatele likvidity

V případě likvidity je použito vzorců pro výpočet platební schopnosti I. až III. stupně [Grünwald, Holečková, 2007]:

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{pohotov\é platebn\í prostředky}}{\text{krátkodobé dluhy}} \quad (3.12)$$

$$\text{Pohotov\á likvidita} = \frac{\text{krátkodobé pohledávky} + \text{finanční majetek}}{\text{krátkodobé dluhy}} \quad (3.13)$$

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{zásoby} + \text{krátkodobé pohledávky} + \text{finanční majetek}}{\text{krátkodobé dluhy}} \quad (3.14)$$

Krátkodobé dluhy zde tvoří součet dvou položek, tj. krátkodobé závazky a krátkodobé bankovní úvěry. Čítatel se mění s ohledem na stupeň likvidity. Začíná se nejlikvidnějšími prostředky (běžné účty, hotovost...) a postupně se přidávají krátkodobé pohledávky a zásoby. Výpočtem analytik zjistí schopnost podniku hradit své závazky, jde o tzv. platební schopnost a především se snaží nalézt, co na danou hodnotu mělo vliv. [Růčková, 2010]

Doporučené hodnoty se mohou lišit dle autorů a je nutné podotknout, že i jednotliví uživatelé preferují jiné hodnoty (vlastník, management, věřitel apod.). Růčková [2010] uvádí optimální hodnoty takto:

Okamžitá likvidita: pro ČR platí interval 0,6 - 1,1 (min. 0,2)

Pohotová likvidita: interval výsledných hodnot 1 – 1,5

Běžná likvidita: rozmezí 1,5 – 2,5

Ukazatele aktivity

Pokud chce analytik zjistit, jak umí podnik pracovat se svými aktivy, využívá k výpočtům tyto ukazatele:

$$\text{Obrátka zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}} \quad (3.15)$$

$$\text{Doba splatnosti pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\frac{\text{tržby}}{360}} \quad (3.16)$$

$$\text{Doba splatnosti závazků} = \frac{\text{závazky}}{\frac{\text{tržby}}{360}} \quad (3.17)$$

$$\text{Obrátka fixních aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{fixní aktiva}} \quad (3.18)$$

$$\text{Obrátka celkových aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}} \quad (3.19)$$

„Ukazatele obratovosti informují o počtu obrátek za určité období, tj. kolikrát převyšují roční tržby na hodnotu položky, jejíž obratovost počítáme. Čím vyšší je jejich počet, tím kratší dobu je majetek vázán a obvykle se zvyšuje zisk. Ukazatele doby obratu vyjadřují průměrnou dobu trvání jedné obrátky majetku. Snahou je co nejvíce zkrátit tuto dobu obrátek, tzn. maximalizovat obrátky a minimalizovat doby obratu.“ [Scholleová, 2008]

Další skupinou jsou ukazatele kapitálového trhu, které jsou důležité zejména pro investory a vlastníky podniku. Slouží ke zjištění relací cenných papírů v akciové společnosti. Do této kategorie patří zejména účetní hodnota akcie, čistý zisk na akcii, dividendové krytí a

výnosy, ukazatel P/E a M/B. [Růčková, 2010] Vzhledem k tomu, že podnik, který je v této diplomové práci hodnocen, není veřejně obchodovatelným na burze, není tato kategorie poměrových ukazatelů blíže definována ani aplikována v praktické části. Stejně tak nejsou v práci aplikovány ukazatele s využitím cash flow.

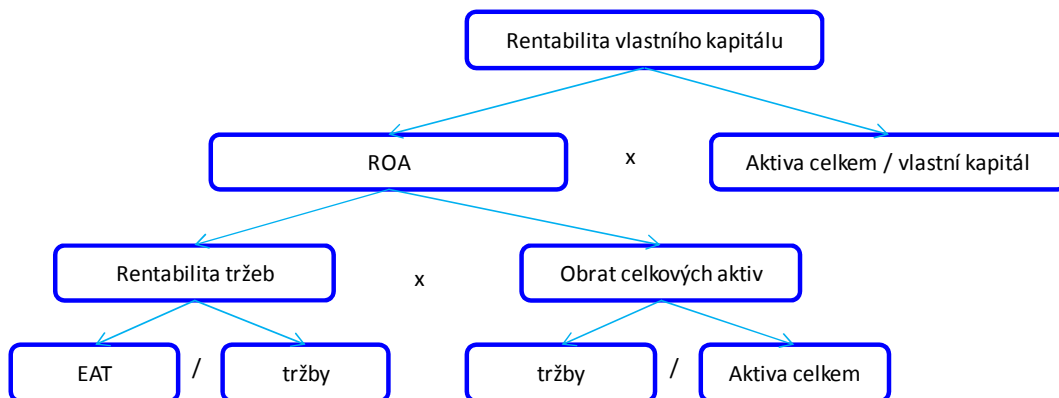
Výše uvedené vzorce pro výpočty finanční analýzy poměrových ukazatelů bývají základnou pro propočty souhrnných modelů hodnocení podniku, jimž je věnována podkapitola v literární rešerši.

PYRAMIDOVÝ ROZKLAD – DU PONT

Pyramidové rozklady jsou nejpoužívanější metodou komplexního pohledu na finanční zdraví podniku.

Tento typ soustavy ukazatelů je zpravidla hierarchicky uspořádán do pyramidového tvaru, kde se vyskytuje jeden vrcholový ukazatel, vystihující základní cíl podniku, a dále několik dalších podrobnějších ukazatelů. Přehledné zobrazení v digramu znázorňuje vztahy mezi danými ukazateli. [Sůvová, 1999]

Schéma 2 - Du Pont rozklad

Zdroj: RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza – metody, ukazatele, využití v praxi. Praha: str. 71. GRADA Publishing, a.s., 2010. 3. rozšířené vydání. ISBN 978-80-247-3308-1.

Schéma lze transformací rozčlenit na jednotlivé faktory [Grünwald, Holečková, 2007]:

$$ROE = \frac{ZUD}{T} \cdot \frac{ZD}{ZUD} \cdot \frac{Z}{ZD} \cdot \frac{T}{A} \cdot \frac{A}{VK}$$

(3.20)

Vysvětlivky:

ZUD/T	provozní ziskové rozpětí	ZUD	zisk před úroky a zdaněním (EBIT)
ZD/ZUD	úroková redukce zisku	ZD	zisk před zdaněním (EBT)
Z/ZD	daňová redukce zisku	Z	zisk po zdanění (EAT)
T/A	obrat aktiv	T	tržby
A/VK	finanční páka	A	aktiva
		VK	vlastní kapitál

ALTMANOVO Z-SKÓRE

Altmanův model spadá do kategorie bankrotních modelů komplexního hodnocení finanční situace podniku. Tzv. Z-skóre má dvě základní podoby podle toho, zda podniky jsou či nejsou veřejně obchodovatelné na burze. Výpočet se uskutečňuje součtem pěti důležitých poměrových ukazatelů. K těmto proměnným jsou přiřazeny váhy podle obchodovatelnosti podniku na burze. Konečný výsledek se zařadí do určitého intervalu, tzv. pásma interpretace. Analytik pohlíží na podnik z pesimistického hlediska ohrožení bankrotem či vážnými problémy, Z-skóre mu pomůže odhalit bankrot až dva roky dopředu. [Scholleová, 2008]

I přesto, že je v České republice diskutabilní vypovídací hodnota tohoto modelu, může sloužit jako varování před blížícími se problémy.

a) Veřejně obchodovatelné podniky na burze

$$Z = 1,2 X_1 + 1,4 X_2 + 3,3 X_3 + 0,6 X_4 + 1 X_5 \quad (3.21)$$

b) Podniky, které nejsou veřejně obchodovatelné na burze

$$Z = 0,717 X_1 + 0,847 X_2 + 3,107 X_3 + 0,42 X_4 + 0,998 X_5 \quad (3.22)$$

Vysvětlivky:

X_1	podíl pracovního kapitálu k celkovým aktivům
X_2	rentabilita čistých aktiv
X_3	EBIT / aktiva celkem
X_4	tržní hodnota ZJ / celkové závazky nebo průměrný kurz akcií / nominální hodnota cizích zdrojů
X_5	tržby / aktiva celkem

Interpretace:

	Veřejně obchodovatelný podnik	Veřejně neobchodovatelný podnik
Pásma bankrotu	< 1,81	< 1,2
Pásma šedé zóny	1,81 – 2,98	1,2 – 2,9
Pásma prosperity	> 2,99	> 2,9

Pro interpretaci obecně může být nápomocno grafické znázornění výsledků dílčích ukazatelů. Velmi používanými jsou grafy spojnicové, bodové, ale i sloupcové či výsečové, jež se uplatňují v časovém i mezipodnikovém srovnání. Dalším typem grafického znázornění je paprskový diagram, kdy si analytik zvolí mezní hranice daných ukazatelů, a následně se zanesou skutečně vypočítané hodnoty. Tudiž se jedná o ucelený pohled na finanční situaci podniku, kde je na první pohled vidět, kde došlo k překročení. [Grünwald, Holečková, 2007]

VNĚJŠÍ PROSTŘEDÍ PODNIKU – KONKURENCE – TRH

Podnik i jeho konkurenci, zabývající se stejnou či obdobnou podnikatelskou činností, ovlivňují faktory různého charakteru. Definování a specifikace těchto aspektů má určitou strukturu, velmi podobnou klasické odvětvové analýze.

Na úvod se charakterizuje vnější prostředí podniku, makroekonomické podmínky, politiku a opatření ovlivňující podnikání. Dále se definuje odvětví podnikání, jeho vymezení a trhy. Z jiného hlediska je možné využít tzv. fundamentální analýzu, jež se zaměřuje na věcné faktory jako je stávající konkurence, případně nově vstupující konkurence, hrozba z hlediska substitutů, pozice dodavatelů a odběratelů. Hodnotí se výkonnost v odvětví, jak je ziskové, jaký je vývoj v časové řadě, zda se do oboru hodně investuje, jaké jsou kapacity, ceny či náklady. Jestli probíhá mezinárodní obchod – případně jeho vývoj, bilance, struktura, devizové trhy. Finanční oblast zastřešuje technická analýza, která zahrnuje vypočtené hodnoty finančních ukazatelů a interpretaci na úrovni srovnání s konkurencí či s oborovými průměry. [Sůvová, 1999]

V praktické části jsou výše uvedené metody finanční analýzy aplikovány na zvoleném podniku Styrotrade, a.s. Pro analýzu bylo zvoleno pětileté období 2005 až 2009, které je dostatečně dlouhé pro nalezení zásadních změn a výkyvů v podniku, a které umožní kvalitnější posouzení finanční situace podniku. Propočty a interpretace ukazatelů jsou pro přehlednost seřazeny ve stejné posloupnosti jako zde v metodice a v literární rešerši. Výsledné hodnoty ukazatelů jsou vloženy do přehledných označených tabulek, pod kterými následuje hodnocení slovní, případně i grafické pro lepší znázornění významných hodnot, výkyvů a změn.

Kapitola s vlastními poznatky je rozčleněna na několik částí. Nejprve je představen vybraný podnik Styrotrade, a.s. a vymezen jeho předmět podnikatelské činnosti, majetková struktura. Další část je věnována vnějšímu (konkurenčnímu) prostředí podniku, kde je provedena identifikace konkurence, zhodnocen aktuální stav na trhu polystyrenu a definovány další faktory a informace ovlivňující postavení podniku na trhu.

Následuje vlastní analýza finančního zdraví podniku – horizontální a vertikální analýza, analýza rentability, zadluženosti, likvidity a aktivity. V komplexním pohledu na finanční zdraví je provedena analýza DuPont a Altmanovo Z-skóre.

4 Literární rešerše

4.1 Význam finanční analýzy

Finanční analýza je nedílnou součástí finančního řízení podniku. Význam spočívá ve vyjádření finančního zdraví podniku. Finanční řízení si bere za cíl udržet podnik ve finanční stabilitě, což znamená zejména schopnost vytvářet zisk a zajištění platební schopnosti. Bez naplňování těchto cílů by byla existence podniku ohrožena. [Dluhošová, 2006]

Definice finanční analýzy se odlišují dle autorů. Finanční analýza se neřídí žádnými právními předpisy, a proto se objevuje nejednotnost i v jednotlivých termínech či technikách provádění analýz. Podstatou je podat o finanční situaci podniku co nejvěrnější obraz. [Grünwald, Holečková, 2007]

Lze rozpoznat závislost na rozsahu pojetí dané analýzy, protože pokud se analytik zaměří na hledisko obsahové, pak je analýza v nejužším pojetí pouze rozbořením údajů (tj. analýza finančních výkazů). [Sůvová, 1999]

Pro praktické užití se hodí spíše širší pojetí, kdy je finanční analýza považována za proces a je definována takto: „*Finanční analýza je soubor postupů prováděných s cílem získat informace pro finanční (ekonomické) řízení podniku a rozhodování externích subjektů. Je to finančně ekonomické hodnocení podnikatelské jednotky, které vychází z účetních (případně dalších) informací.*“ [Landa, 2008].

Finanční analýza se dá členit i podle jiných hledisek. Podle objektu zkoumání se rozděluje na analýzu mezinárodní, národního hospodářství, odvětví a podniku. Uživatelské hledisko ji dělí na kategorie dle uživatelů, kteří ji využívají (viz samostatná kapitola 3.2). Zásadní hledisko však představuje čas. Podle toho, z jakých informačních zdrojů se analýza zpracovává, se hodnotí minulost, současnost, anebo slouží pro finanční plánování. Rozdělení je pak následovné:

- ☞ Ex post – dochází k ohlédnutí se do minulosti, do předchozích hospodářských let. Z výsledků analýzy se zhodnotí předchozí vývoj podniku, a tudíž to má zásadní vliv na rozhodování v přítomnosti.
- ☞ Ex ante – jde o zpracování podkladů umožňující náhled do budoucnosti, tedy slouží pro finanční plánování a zjištění perspektiv podniku. [Růčková, 2010]

4.2 Uživatelé finanční analýzy

Uživatelem finanční analýzy je každý, kdo se zajímá o finanční situaci daného podniku či vyšší úrovně objektu finanční analýzy. U cílových skupin je však odlišný předmět zájmu, což znamená, že si vybírají jen ty informace, které jsou nezbytné pro jejich rozhodování. Uživatelé se dělí na dvě základní kategorie, a to na externí uživatele a interní uživatele.

4.2.1 Externí uživatelé

Investoři

„Investoři (akcionáři a ostatní), kteří jsou pro podnik poskytovateli kapitálu, sledují informace o finanční výkonnosti podniku ze dvou důvodů. Prvním je získání dostatečného množství informací pro rozhodování o případných investicích v daném podniku. Hlavní pozornost se soustřeďuje k míře rizika a výnosu spojených s vloženým kapitálem. Druhým důvodem je získání informací, jak podnik nakládá se zdroji, které již investoři podniku poskytli.“ [Kislingerová, 2004]

Investor je v praxi zpravidla pouze vlastníkem podniku, který podnik neřídí, tzn., řízení podniku deleguje na manažery. Proto je zásadní kontrolní hledisko, kdy investor dohlíží, jak manažeři hospodaří s jeho kapitálem, a tedy hodnotí, zda rozhodnutí o investici do konkrétního podniku bylo správné. [Grünwald, Holečková, 2007]

Banky a jiní věřitelé

Tato skupina uživatelů jsou osoby či instituce, které jsou v ohledu posuzování finančního stavu potenciálního či existujícího dlužníka nejpřísnější. Požadavky jsou kladeny jak na množství informací, tak na finanční situaci podniku, protože na základě těchto kritérií se rozhodují o poskytnutí úvěru a jeho podmínkách. Zejména banky posuzují u klienta tzv. bonitu, neboli provádí rozbor hospodaření podniku apod. Tím však proces pouze začíná, protože následně je úvěrový klient pravidelně monitorován, může mít též v úvěrové smlouvě stanoveny podmínky splňování hodnot určitých ukazatelů jako např. ziskovost, poměry vlastních a cizích zdrojů, likvidita. Věřitelé si musejí určitým způsobem zajistit návratnost poskytnutých finančních prostředků. [Kislingerová, 2004]

Stát a jeho orgány

„Stát zaměřuje pozornost na kontrolu správnosti vykázaných daní. Státní orgány využívají informace o podnicích i pro různá statistická šetření, kontrolu podniků se státní majetkovou účastí, rozdělování finančních výpomocí (dotace, subvence, garance úvěrů apod.) a získávání přehledu o finančním stavu podniků, kterým byly v rámci veřejné soutěže svěřeny státní zakázky.“ [Kislingerová, 2004]

Obchodní partneři

Obchodní partneři se dělí na kategorii odběratelů a dodavatelů.

Odběratelé neboli zákazníci mají též zájem na dobrém hospodaření dodavatelského podniku, protože na nich může stát jejich obchodní činnost a tím i existence. Proto si potenciální zákazníci vybírají podniky dlouhodobě stabilní. [Grünwald, Holečková, 2007]

„Těžiště pozornosti obchodních partnerů, dodavatelů, směřuje především ke schopnosti podniku hradit své závazky; sledují zvláště solventnost, likviditu, zadluženost. Tyto ukazatele jsou výrazem krátkodobého zájmu obchodních partnerů; k tomu však přistupuje i neméně významné hledisko dlouhodobé, tj. předpoklady dlouhodobé stability dodavatelských vztahů.“ [Kislingerová, 2004]

Konkurence

Je již v dnešní době standardem, že se podniky s podobnou podnikatelskou činností zajímají o svou finanční situaci navzájem nebo o odvětvová data. Především jde o rentabilitu, obrat, marži, cenovou politiku, stav zásob apod. Na základě těchto informací volí jednotlivé podniky svojí prodejní taktiku. Podniky si však na druhou stranu chrání určité informace, které jim zajišťují vůdčí pozici na daném trhu. [Grünwald, Holečková, 2007]

4.2.2 Interní uživatelé

Manažeři

„Manažeři využívají výstupy finanční analýzy pro operativní i strategické finanční řízení podniku. Z hlediska přístupu k informacím mají ty nejlepší předpoklady pro zpracování finanční analýzy, neboť disponují i těmi informacemi, které nejsou veřejně dostupné externím zájemcům (investorům, bankám atd.). Manažeři znají pravdivý obraz finanční

situace a zpravidla jej využívají ke své každodenní práci. Jedná se o to, aby veškerá činnost byla podřízována základnímu cíli podniku.“ [Kislingerová, 2004]

Protože manažeři jsou řídicí jednotkou podniku a s daty podniku pracují na denní bázi, mají oproti externím uživatelům velkou informační výhodu, protože mnoho dat není zveřejněno. Díky těmto interním informacím získává jako téměř jediná cílová skupina ucelený obraz finančního zdraví podniku. Manažeři využívají dat z analýzy k rozhodování a stanovení cílů, jejichž úspěšnost se následně projeví na finančních výsledcích podniku a tím je poskytnuta zpětná vazba manažerovi o správných či špatných krocích. [Grünwald, Holečková, 2007]

Zaměstnanci

„Zaměstnanci podniku mají přirozený zájem na prosperitě, hospodářské a finanční stabilitě svého podniku. Jde o perspektivu a jistotu zaměstnání, o možnosti v oblasti mzdové a sociální, popř. další výhody poskytované zaměstnavatelem.“ [Kislingerová, 2004]

Výše uvedené skupiny patří mezi nejdůležitější uživatele analýzy, ale v praxi je finanční analýza předmětem zájmu například i pro odboráře, daňové poradce, makléře, nezávislé analytiky a pro širokou veřejnost. [Kislingerová, 2004]

4.3 Zdroje finanční analýzy

Analytik si musí pro zpracování finanční analýzy zajistit data různorodého charakteru. Hlavní informační zdroj pro finanční analýzu jsou finanční výkazy, které vycházejí z povinnosti každé firmy vykazovat průběh své podnikatelské činnosti a to zákonem stanovenou formou, jíž je vedení účetnictví. *„Účetnictví lze definovat jako proces poznávání, měření, evidence a zprostředkování ekonomických (hodnotových) informací umožňujících rozhodování uživatelů těchto informací“ [Landa, 2008].* Podle toho co je klíčovým cílem, se účetnictví dělí obecně na manažerské a finanční.

☞ *„Finanční účetnictví – jeho základním výstupem jsou finanční výkazy a související dokumenty použité při analýze minulé finanční výkonnosti*

☞ *manažerské účetnictví – do této složky podnikového účetnictví spadají nástroje zobrazující možnou budoucí finanční výkonnost v podobě operativních a strategických finančních plánů a rozpočtů.*“ [Landa, 2008]

Informace o finanční situaci podniku jsou též závislé na rozsahu vedení účetnictví a rozsahu účetní závěrky, jež se řídí novelou zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb. Pro právnické osoby je typické vedení podvojného účetnictví, pomocí kterého se zaznamenává stav a pohyb aktiv a pasiv, nákladů a výnosů s cílem zjistit výsledek hospodaření. [Landa, 2008]

Podniky si stanovují účetní období, během kterého zaznamenávají účetní operace a je definováno takto: „*Účetním obdobím je nepřetržitě po sobě jdoucích dvanáct měsíců, není-li dále stanoveno jinak. Účetní období se buď shoduje s kalendářním rokem nebo je hospodářským rokem. Hospodářským rokem je účetní období, které může začínat pouze prvním dnem jiného měsíce, než je leden.*“ (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, §3 odst. 2) Existuje dále také tzv. specifické účetní období, kdy dojde k přechodu z kalendářního roku na hospodářský rok a naopak, a to při specifických případech. [Landa, 2008]

Na konci každého účetního období podnik sestavuje účetní závěrku, při níž se generují základní finanční výkazy, tj. rozvaha, výkaz zisku a ztráty, příloha k účetní závěrce a výkaz o peněžních tocích. Některé firmy mají povinnost nechat si účetní závěrku posoudit auditorem, který reviduje účty, aktiva a pasiva a výsledek hospodaření. Výsledkem je zpráva auditora obsahující objektivní názor na kvalitu a věrnost účetní závěrky. S auditovanými výkazy úzce souvisí povinnost zveřejnění výroční zprávy, která je zdrojem informací pro majitele, investory, obchodní partnery, banky nebo slouží také jako propagační materiál, protože poskytují základní informace o situaci podniku. [Růčková, 2010]

ROZVAHA

„*Rozvaha zachycuje stav majetku podniku (aktiv) na jedné straně a zdrojů krytí (pasiv) na straně druhé k určitému časovému okamžiku.*“ [Dluhošová, 2006]

Aktiva tvoří tzv. majetkovou strukturu podniku. V bilanční formě jsou sestaveny od nejméně likvidního majetku až po nejvíce likvidní majetek. Dle doby vázanosti

v reprodukčním cyklu podniku jsou členěna do skupin – dlouhodobá a oběžná aktiva, příp. ostatní aktiva. [Dluhošová, 2006]

Pasiva tvoří tzv. kapitálovou strukturu podniku. „*Základní členění pasiv, která představují zdroje krytí aktiv, je provedeno podle vlastnictví zdrojů. Z tohoto pohledu se člení pasiva na vlastní kapitál a cizí zdroje.*“ [Dluhošová, 2006]

Rozvaha je statický výkaz sestavovaný k okamžiku účetní závěrky a tudíž postrádá dynamický vývoj podniku. Tuto nevýhodu je možné eliminovat získáním více časových období. [Růčková, 2010]

Pro podnik je důležité najít optimální majetkovou a kapitálovou strukturu. Vertikální skladba (poměr vlastních a cizích zdrojů) rozdílná v závislosti na podnikatelské činnosti, tedy zda je podnik výrobní, obchodní nebo jde o oblast služeb. Dalším faktorem ovlivňujícím kapitálovou strukturu je životní cyklus podniku, kdy při vzniku bude mít podnik vyšší podíl cizích zdrojů, růstem a zralostí se poměry vlastního a cizího kapitálu vyrovnávají. [Sůvová, 1999]

Pro horizontální posouzení rozvahy platí tzv. „*zlaté bilanční pravidlo, které říká, že investiční majetek by měl být pokryt vlastním kapitálem firmy, respektive dlouhodobě vázaný kapitál by měl být z dlouhodobých zdrojů financován. Doba, po kterou firma disponuje s kapitálem, by měla být shodná s dobou, na kterou podnik potřebuje majetek tímto kapitálem krytý.*“ [Růčková, 2010]

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

„*Výkaz zisku a ztráty je výkaz o pohybu peněz za určité období (finanční rok) a podává přehled o:*

- ☞ *nákladech, tj. kolik peněz firma vydala během určitého období (za platy zaměstnanců, za materiál, režii, daně) a*
- ☞ *výnosech, tj. kolik peněz firma získala během určitého období z prodeje svých výrobků a služeb*“ [Blaha & Jindřichovská, 2006].

Výkaz se sestavuje zejména s cílem zjistit výsledek hospodaření podniku, jímž může být zisk, tedy výnosy převyšují náklady, anebo ztráta – to je tehdy, když náklady převyšují výnosy.

Výsledek hospodaření se člení do několika kategorií, z nichž nejdůležitější je provozní výsledek hospodaření, protože odráží podnikatelskou činnost, tedy skutečnou schopnost

výdělku podniku. Oproti rozvaze zaznamenává dynamický vývoj podniku, jedná se o přehled operací v daném intervalu (většinou za hospodářský rok). [Růčková, 2010]

Problémem výkazu zisku a ztráty je aktuální princip, tzn., že nákladové a výnosové položky nemusejí být zároveň kryty skutečnými příjmy a výdaji, a některé z nákladových položek nejsou výdaji nikdy. Z toho plyne, že výsledný zisk neobsahuje skutečnou dosaženou hotovost získanou za dané účetní období. [Grünwald, Holečková, 2007]

DALŠÍ INFORMAČNÍ ZDROJE PRO FINANČNÍ ANALÝZU A ANALÝZU KONKURENCE

PŘÍLOHA K ÚČETNÍ ZÁVĚRCE

Příloha je dle zákona o účetnictví nezbytnou a povinnou součástí každé účetní závěrky. *„Příloha vysvětluje a doplňuje informace obsažené v rozvaze a výkazu zisku a ztráty. Vysvětlení zaslouží každá významná položka, kde je to podstatné pro analýzu a pro hodnocení výkonnosti a finanční pozice, pokud taková informace nevyplývá přímo z výkazu.“* [Grünwald, Holečková, 2007]

Příloha účetní závěrky má význam zejména pro externí uživatele, kterým poskytuje obecné údaje o podniku, informace o použitých účetních metodách, obecných účetních zásadách a způsobech oceňování, doplňující informace k rozvaze, přehled o peněžních tocích a u registrovaných emitentů také přehled o změnách vlastního kapitálu. [Kislingerová, 2004]

VÝROČNÍ ZPRÁVA

Sestavování výroční zprávy souvisí s povinností nechat si účetní závěrku ověřit auditorem, a to dle zákona o účetnictví. Účelem výroční zprávy je *„uceleně, vyváženě a komplexně informovat o vývoji výkonnosti, činnosti a stávajícím hospodářském postavení účetní jednotky.“* [Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, § 21, odst. 1]

„Výroční zpráva obsahuje též účetní závěrku a zprávu o auditu, případně další dokumenty.“ [Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, § 21, odst. 4]

OSTATNÍ ZDROJE

Další informační zdroje byly již jmenovány v metodické části této práce. Nicméně je třeba ještě zdůraznit další důležité zdroje a dokumenty, které jsou nezbytné nejen pro správnou interpretaci, ale i obsahují mnoho dat, která se čerpají pro analýzu konkurence.

Analytik se snaží získat přístup zejména k oficiálním ekonomickým statistikám, firemním statistikám, k interním směrnicím, zaměřuje se i na vývoj makroekonomické situace a vývoj v oboru podnikatelské činnosti. Může čerpat také z odborného tisku a případně komentářů od manažerů podniku. [Kislingerová, 2004]

4.4 Analýza stavových ukazatelů

„Stavové ukazatele uvádí údaje o stavu (vázanosti) k určitému časovému okamžiku.“
[Grünwald, Holečková, 2007]

Analýza se opírá o absolutní veličiny zejména z rozvahy a zahrnuje vertikální a horizontální rozbor. *„Identifikuje klíčové okamžiky ve vývoji finanční situace na pozadí událostí v hospodářském prostředí a v životě podniku. Cílem horizontální a vertikální analýzy je především rozbor minulého vývoje finanční situace a jeho příčin, s omezenými možnostmi učinit závěry o finančních vyhlídkách podniku.“* [Grünwald, Holečková, 2007]

4.4.1 Horizontální analýza

„Horizontální (vodorovná) analýza sleduje vývoj položek účetních výkazů v čase, hodnotí stabilitu a vývoj z hlediska přiměřenosti ve všech položkách, sílu vývoje. Horizontální analýza představuje hledání odpovědi na otázku: Jak se mění příslušná položka v čase?“
[Scholleová, 2008]

4.4.2 Vertikální analýza

„Vertikální (svislá) analýza sleduje proporcionalitu položek účetních výkazů vůči základní veličině, hledá odpovědi na otázky: Mění se při vývoji firmy vzájemné proporce jednotlivých položek? Je struktura majetku, kapitálu i tvorby zisku stabilní, nebo dochází k nějakému vývoji?“ [Scholleová, 2008]

4.5 Analýza poměrových ukazatelů

Přímá analýza intenzivních ukazatelů (poměrová analýza) se řadí mezi nejpoužívanější metody analýzy finančního zdraví podniku.

„Finanční poměrová analýza zkoumá strukturu podnikových aktiv, kvalitu a intenzitu jejich využívání, způsob jejich financování, strukturu nákladů, profitabilitu firmy, její solventnost, likviditu a další rysy jejího finančního života“. [Blaha & Jindřichovská, 2006]

Podíl mezi jednotlivými veličinami má při aplikaci poměrových ukazatelů určitý výpočtový řád:

- ☞ Jmenovatel je zároveň nositelem rizika, tudíž zahrnuje zdroje financování, např. vlastní kapitál, závazky, dluhy, anebo majetek, který váže kapitál, např. celková aktiva, pohledávky, krátkodobý finanční majetek, pracovní kapitál apod.,
- ☞ Čítenel je naopak faktorem omezujícím riziko, neboli činitelem jistícím, jímž jsou nejčastěji tržby, různé úrovně zisku, oběžný majetek atd. [Grünwald, Holečková, 2007]

4.5.1 Ukazatele rentability

„Rentabilita vloženého kapitálu je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje, dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. Je formou vyjádření míry zisku, ziskovosti, která v tržní ekonomice slouží jako hlavní kritérium pro alokaci kapitálu.

Ukazatelů rentability se používá pro hodnocení a komplexní posouzení:

- ☞ celkové efektivnosti činnosti a výdělkové schopnosti podniku,
- ☞ intenzity využívání majetku podniku,
- ☞ reprodukce a zhodnocení kapitálu vloženého do podniku.“ [Grünwald, Holečková, 2007]

RENTABILITA CELKOVÉHO KAPITÁLU

„Rentabilita celkového kapitálu neboli rentabilita aktiv (return on assets – ROA) je dána výdělkovou schopností, resp. produkční silou majetku podniku (earning power).“ [Grünwald, Holečková, 2007]

„Rentabilita aktiv je klíčovým měřítkem rentability. Poměruje zisk s celkovými aktivy investovanými do podnikání bez ohledu na to, zda byla financována z vlastního kapitálu nebo kapitálu věřitelů.“ [Kislingerová, 2004]

Literatura a praxe uvádí mnoho obměn zisku v čitateli vzorce, a to ovlivňuje následně i interpretaci výsledku. Nejčastěji se lze setkat s použitím EBIT (zisk před úroky a zdaněním), což je vhodné zejména pro mezipodnikové srovnání, protože například jednotlivé země mohou mít odlišné daňové podmínky a zadluženost. ROA s použitím EBIT je nedílnou součástí finanční analýzy. [Grünwald, Holečková, 2007]

Na druhou stranu daň ze zisku je nedílnou složkou dnešní ekonomiky, a proto se daňová záležitost řeší pomocí ROA, kdy vstupuje do čitatele součet zisku po zdanění EAT a zdaněných úroků. V praxi se ale aplikuje zjednodušená, i když méně korektní verze bez zdaněných úroků, která však není vhodná pro podnikové srovnání, protože je závislá na způsobu financování aktiv. [Grünwald, Holečková, 2007]

RENTABILITA VLASTNÍHO KAPITÁLU

„Rentabilita vlastního kapitálu je jedním z klíčových ukazatelů, na který soustřeďují pozornost akcionáři, společníci a další investoři. Měří, kolik čistého zisku připadá na jednu korunu investovaného kapitálu akcionářem.“ [Kislingerová, 2004]

Rentabilita vlastního kapitálu známá také pod pojmem return on equity či zkratkou ROE. Počítá se jako poměr výkonu (zisk po zdanění - EAT) a vlastního kapitálu. Investoři tento ukazatel používají ke zjištění intenzity reprodukce jejich vloženého kapitálu. U ROE je potřeba zpozornět při interpretaci, protože jeho vypovídací schopnost může být ovlivněna příliš nízkým vlastním kapitálem a enormně vysokým ziskem, kdy ukazatel nabývá vysokých hodnot. [Higgins, 2001]

RENTABILITA TRŽEB

Dalším významným ukazatelem v této kategorii je rentabilita tržeb, tzv. ROS – return on sales, nebo také rentabilita odbytu či ziskové rozpětí.

„Vyjadřuje schopnost podniku dosahovat zisku při dané úrovni tržeb, tedy kolik dokáže podnik vyprodukovat efektu na 1 Kč tržeb.“ [Růčková, 2010]

Toto ziskové rozpětí má v praxi dvě vyjádření dle zisku zvoleném v čitateli – provozní ziskové rozpětí používá zisk před úroky a zdaněním (EBIT) a čisté ziskové rozpětí s použitím zisku po zdanění (EAT). [Grünwald, Holečková, 2007]

„Ní méně obecně lze říci, že čím vyšší je rentabilita tržeb, tím lepší je situace v podniku z hlediska produkce. Je nutné si uvědomit, že klesá-li zisková marže v čase, je potřeba se zaměřit na analýzu nákladů, neboť právě jimi je zisková marže ovlivňována.“ [Růčková, 2010]

RENTABILITA NÁKLADŮ

„Rentabilita nákladů (return on costs – ROC) bývá považována za doplňkový ukazatel k ukazateli rentability tržeb. Jedná se o poměr celkových nákladů k tržbám podniku. Obecně platí, že čím nižší je hodnota tohoto ukazatele, tím lepších výsledků hospodaření podnik dosahuje, neboť 1 Kč tržeb dokázal vytvořit s menšími náklady.“ [Růčková, 2010]

Pokud ROC dosahuje nízkých hodnot, musí analytik umět rozlišit, zda je za tím snížení nákladů nebo zvýšení obrátu.

4.5.2 Ukazatele zadluženosti

Tato skupina ukazatelů měří rovnováhu podniku ve smyslu finanční stability. *„Finanční stabilita utváří vyvážený vztah vybraných položek aktiv a pasiv. Ukazatele finanční stability charakterizují míru zajištění rovnováhy mezi způsobem financování a alokací finančních prostředků do majetku.“* [Grünwald, Holečková, 2007]

„Použití pouze vlastního kapitálu by totiž znamenalo snížení celkové výnosnosti vloženého kapitálu. Na druhé straně financování všech podnikových aktiv jen cizím kapitálem je vyloučeno již proto, že v právních předpisech je zakotvena určitá povinná výše vlastního kapitálu při zahájení podniku.“ [Kislingerová, 2004]

„Podstatou analýzy zadluženosti je hledání optimálního vztahu mezi vlastním a cizím kapitálem – hovoříme o kapitálové struktuře.“ [Růčková, 2010]

Poměrová analýza využívá k výpočtu ukazatelů zadluženosti zejména pasiv uvedených v rozvaze a jejich vertikální analýzy. Ať už jde o kterýkoliv ukazatel zadluženosti, vyskytuje se problém s hodnotou, která by měla být přijata za obecně platnou. Jelikož

každý obor i každý podnik mají svou specifickou strukturu a tudíž ani stejný výsledek u dvou odlišných podniků nemusí znamenat stejnou finanční stabilitu. [Grünwald, Holečková, 2007]

UKAZATEL VĚŘITELSKÉHO RIZIKA

„Základním ukazatelem zadluženosti je poměr celkových závazků (krátkodobých i dlouhodobých) k celkovým aktivům (debt ratio), nazývaný též ukazatel věřitelského rizika.“ [Valach, 1999]

Ukazatel debt ratio je zásadním kritériem pro rozhodování věřitelů o poskytnutí svých prostředků potenciálnímu dlužníkovi, tedy preferují spíše nízké hodnoty zadluženosti. Vlastníci vyšší hodnotu ukazatele vítají, protože s vyšším rizikem je i vyšší výnos, ale to jen do té míry, dokud je rentabilita vyšší než procento úroků placených z cizích zdrojů. [Růčková, 2007]

KOEFICIENT SAMOFINANCOVÁNÍ

Doplňujícím ukazatelem měření zadluženosti je equity ratio, jenž porovnává vlastní kapitál vůči bilanční sumě. *„Tento ukazatel charakterizuje dlouhodobou finanční stabilitu a udává, do jaké míry je podnik schopen krýt své prostředky (majetek) vlastními zdroji a jak vysoká je jeho finanční samostatnost.“* [Dluhošová, 2008]

DLUHY NA VLASTNÍ KAPITÁL A MÍRA FINANČNÍ SAMOSTATNOSTI

Tyto dva ukazatele jsou neméně významné. Dochází zde k poměru cizího kapitálu ku vlastnímu, tedy debt-equity ratio, anebo je možné použít převrácenou hodnotu, tj. vlastní kapitál vůči cizímu jako míru finanční samostatnosti. [Růčková, 2007]

„Akceptovatelná zadluženost vlastního kapitálu závisí na fázi vývoje firmy a postoji vlastníků k riziku.“ [Dluhošová, 2008]

ÚROKOVÉ KRYTÍ

V praxi také znám jako interest coverage nebo times interest earned. *„Výše tohoto ukazatele vypovídá o tom, kolikrát celkový efekt reprodukce pokryje úrokové platby. Jednotlivé ratingové agentury pracují s touto klíčovou charakteristikou. Za rozhraní investice a spekulace je považována hodnota ukazatele 3.“* [Kislingerová, 2004]

4.5.3 Ukazatele likvidity

„Likvidita vyjadřuje schopnost podniku hradit své splatné závazky, tj. platební schopnost. Podstatou likvidity je vzájemný vztah mezi složkami oběžného (krátkodobého) majetku a krátkodobými závazky a ve finančním pojetí jde tedy o řešení následující otázky: Má podnik k určitému okamžiku dostatek peněžních prostředků k úhradě svých závazků?“ [Landa, 2007]

„Při řízení likvidity jde o to, mít k danému datu (tj. ve správném čase) a v odpovídající podobě (tj. na správném místě) dostatek peněžních prostředků k úhradě závazků.“ [Landa, 2007]

Pokud z analýzy vzejde, že podnik své závazky včas a v plné výši není schopen hradit, dostává se do platební neschopnosti (není plně likvidní). Vážný problém nastává v okamžiku, kdy neschopnost splácet trvá minimálně u dvou dodavatelů či obecně věřitelů a na podnik je možné vyhlásit konkurzní řízení. [Grünwald, Holečková, 2007]

Je však potřeba ujasnit základní pojmy, které se u ukazatelů likvidity mohou prolínat a souviset spolu, jsou jimi likvidita, likvidnost a solventnost:

„Solventnost je vyjádřením schopnosti podniku hradit včas, v požadované výši a na požadovaném místě všechny splatné závazky. Likvidita je vyjádřením schopnosti podniku přeměnit svá aktiva na peněžní prostředky a těmi krýt včas, v požadované podobě a na požadovaném místě všechny splatné závazky. Likvidnost vyjadřuje míru obtížnosti transportace majetku do hotovostní formy.“ [Kislingerová, 2004]

Ukazatele likvidity se zaměřují zejména na provozní řízení. Řeší provozní příjmy a výdaje související s výrobním cyklem, při němž vznikají jak závazky, tak pohledávky. Avšak existují i jistá rizika. Z finančního hlediska to je vznik závazku při nákupu na dluh a ten musí být včas uhrazen. Provozní hledisko zahrnuje tři konkrétní rizika a to výrobní, kdy je nebezpečí, že se produkt nevyrobí; dále zahrnuje riziko realizační, tudíž produkt se neprodá a v poslední řadě na něj navazuje inkasní riziko a tím je neuhrazení faktur, a tak podnik není schopen hradit své závazky. Faktorů, jež mohou ovlivnit likviditu podniku je však mnoho, například bezporuchová funkčnost výrobní linky, klimatické podmínky, poptávka na trhu, cena. [Grünwald, Holečková, 2007]

OKAMŽITÁ LIKVIDITA

V praxi se užívá též názvů jako peněžní likvidita, hotovostní likvidita či v anglickém jazyce cash ratio a představuje I. stupeň likvidity. Jde o nepřísnejší ukazatel likvidity, protože se poměřují nejlikvidnější položky rozvahy, tj. pohotové platební prostředky a krátkodobé dluhy. [Růčková, 2007]

„Pod pojmem pohotové platební prostředky je nutné si představit sumu peněz na běžném účtu, na jiných účtech či v pokladně, ale také volně obchodovatelné cenné papíry, šeky (tedy ekvivalenty hotovosti).“ [Růčková, 2007]

POHOTOVÁ LIKVIDITA

Pohotová likvidita je II. stupněm likvidity a je možné se s ní setkat také pod pojmem acid test ratio nebo quick ratio či rychlá likvidita.

Vyšší stupeň naznačuje přidání položky do čitatele a tak je výpočet jako poměr součtu pohotových platebních prostředků (krátkodobého finančního majetku) a krátkodobých pohledávek vůči krátkodobým dluhům. [Grünwald, Holečková, 2007]

BĚŽNÁ LIKVIDITA

Tato likvidita udává III. (nejvyšší) stupeň z této kategorie. Synonymem je v tomto případě current ratio. *„Běžná likvidita měří, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku. Znamená to, kolikrát je podnik schopen uspokojit své věřitele, kdyby proměnil veškerá oběžná aktiva v daném okamžiku za hotovost“ [Kislingerová, 2004].*

4.5.4 Ukazatele aktivity

„Ukazatele aktivity jsou využívány především při řízení aktiv. Reprezentují kombinované ukazatele, kde jsou do vzájemných vztahů dávány jednotlivé položky účetního výkazu rozvaha – majetek a výkazu zisku a ztráty – tržby. Ukazatele z bloku ukazatelů aktivity informují, jak podnik využívá jednotlivé majetkové části, zda disponuje relativně rozsáhlými kapacitami, které zatím nejsou příliš firmou využívány, nebo naopak příliš vysoká rychlost obratu může být signálem, že firma nemá dostatek produktivních aktiv a z hlediska budoucích růstových příležitostí nebude mít šanci pro jejich realizaci; v extrémním případě může být i signálem blížícího se úpadku v důsledku nezvládnutého růstu.“ [Kislingerová, 2004]

OBRAT AKTIV

„*Obrat aktiv (Total Assets Turnover Ratio) je komplexním ukazatelem měřícím efektivnost využívání celkových aktiv.*“ [Kislingerová, 2004]

„*Ukazatel obratu celkových aktiv měří obrat neboli intenzitu využití celkového majetku. Tento ukazatel je zejména používán pro mezipodnikové srovnání. Čím je ukazatel vyšší, tím efektivněji podnik využívá majetek.*“ [Dluhošová, 2008]

OBRAT DLOUHODOBÉHO MAJETKU

„*Obrat dlouhodobého majetku měří efektivnost využívání budov, strojů, zařízení a jiných dlouhodobých majetkových částí a udává kolikrát se dlouhodobý majetek obrátí v tržby za rok.*“ [Kislingerová, 2004]

S interpretací tohoto ukazatele jsou spojeny jisté problémy, které ovlivňují vypovídací hodnotu. Prvním problémem je podhodnocení aktiv, které je způsobeno historickými cenami. Dalším problémem jsou metody odepisování majetku, které mohou konečnou hodnotu ukazatele navyšovat, a tím pádem nesprávně vylepšovat výsledky podniku s aktivy pořízenými před mnoha lety (efekt podhodnocení). [Kislingerová, 2004]

OBRAT ZÁSOb

„*Obrat zásob (Inventory Turnover Ratio) udává, kolikrát je každá položka zásob v průběhu roku prodána a opětovně naskladněna.*“ [Kislingerová, 2004]

Názory na výpočet tohoto ukazatele se různí, ale v praxi nejpoužívanějším je poměr tržeb k zásobám. Pak se ale analytik setká s dvěma negativy. Prvním jsou právě tržby, které zachycují aktuální hodnotu zásob, ty jsou však vedeny v nákladových cenách, proto by bylo lepší použít do čitatele právě náklady na prodané zboží, ale tržby jsou lépe zjištělnou hodnotou. Druhým negativem jsou zásoby, jež zobrazují stav ke konci období, proto by bylo vhodnější pro lepší vypovídací schopnost vzít stav zásob ke konci každého měsíce a zprůměrovat tyto stavy. Avšak to je možné pouze za předpokladu, že analytik tyto údaje má k dispozici. [Blaha & Jindřichovská, 2006]

DOBA OBRATU ZÁSOb

Doba obratu zásob je odvozený ukazatel od obrátky zásob. K výsledné hodnotě lze dospět poměrem zásob vůči průměrným denním tržbám (Scholleová stanovuje počet dní v roce na 360, tzv. ekonomický rok). „*Udává průměrný počet dnů, kdy jsou zásoby vázány až do fáze jejich spotřeby (suroviny, materiál) nebo do fáze jejich prodeje (zásoby vlastní výroby).*“ [Scholleová, 2008]

DOBA SPLATNOSTI POHLEDÁVEK

„*Udává počet dnů, kdy musí firma čekat, než dostane za již prodané výrobky a služby zaplacené. Po dobu od předání výrobků poskytuje firma svým odběratelům obchodní úvěr.*“ [Scholleová, 2008]

Ukazatel porovnává pohledávky s průměrnými denními tržbami. V dnešní době podniky prodávají své zásoby na faktury, které mají vždy určenou dobu splatnosti. Všeobecně by doba obratu pohledávek neměla překročit běžnou dobu splatnosti faktur, protože by tím byla porušena obchodně-úvěrová politika ze strany odběratelů. Pokud se tak i přesto děje, musí podnik zavést nutná opatření pro své obchodní partnery. [Růčková, 2010]

DOBA SPLATNOSTI ZÁVAZKŮ

Stejně tak jako se posuzují pohledávky, se sleduje doba splatnosti krátkodobých závazků. „*Tento ukazatel vyjadřuje počet dní, na které dodavatelé poskytli obchodní úvěr. Charakterizuje platební disciplínu podniku vůči dodavatelům.*“ [Dluhošová, 2008]

Tento ukazatel je úzce spjat s obchodně-úvěrovou politikou, protože dobrá platební morálka zlepšuje obchodní vztahy jak se stávajícími tak případně s novými obchodními partnery. Existuje také silná závislost na dobu splatnosti pohledávek, která by měla být kratší nežli doba obratu závazků. [Růčková, 2010]

4.6 Analýza soustav ukazatelů

Vzhledem k tomu, že pro zjištění finančního zdraví podniku, zhodnocení jeho hospodaření v minulých letech pro využití predikce je využíváno velké množství poměrových ukazatelů a predikce je v některých případech velmi obtížná, z důvodu rozporuplnosti názorů. Tudíž

mnoho autorů usiluje o nalezení jediného vhodného syntetického ukazatele, jež by všechny jednotlivé ukazatele zastřešoval. [Růčková, 2010]

„Finanční analýza pomocí komplexních ukazatelů vychází (převážně z empirického) poznání souvislostí a vztahů mezi poměrovými ukazateli, které ve vzájemné kombinaci podávají výstižnější pohled na analyzovaná data. Prvním typem soustavy ukazatelů je pyramidový rozklad, který je zpravidla budován tak, že definuje důležitý ukazatel a tento ukazatel je v hierarchických rovinách rozkládán na více subukazatelů. Jiným typem soustav ukazatelů jsou složené ukazatele, které pracují s dílčími ukazateli a těmto dílčím ukazatelům přiřazují určitou váhu. Součet dílčích hodnot pak tvoří samotný složený ukazatel.“ [Landa, 2008].

Protože existující soustavy jsou založené na různé bázi, některé z nich posuzují podnik z pozitivního hlediska jiné zase z negativního hlediska, proto je možné dělit komplexní modely ještě takto: *„Bankrotní indikátory jsou určeny především pro věřitele, které zajímá schopnost podniku dostát svým závazkům, resp. kteří nemají k dispozici jiné, např. ratingové ohodnocení. Bonitní indikátory odrážejí míru kvality firmy podle její výkonnosti (jako stroje na peníze), jsou tedy orientovány na investory a vlastníky, kteří nemají k dispozici údaje pro propočet čisté současné hodnoty firmy.“* [Scholleová, 2008]

4.6.1 Pyramidový rozklad – DU PONTŮV DIAGRAM

Nejvýznamnějším příkladem pyramidového rozkladu je tzv. Du Pontův diagram. *„Diagram znázorňuje závislost rentability vlastního kapitálu (Return on Equity – ROE) na:*

- ☞ ziskovém rozpětí,*
- ☞ obratu celkových aktiv,*
- ☞ poměru celkových aktiv k vlastnímu kapitálu.“* [Landa, 2008]

ZISKOVÁ MARŽE (ZISKOVÉ ROZPĚTÍ)

„Levá strana diagramu odvozuje ziskovou marži. Ve spodní levé části jsou nejprve vyčísleny nákladové položky, které jsou pak sečteny do položky celkových nákladů. Čistý zisk společnosti se získá odečtením nákladů od tržeb. Je-li zisková marže nízká, nebo ještě více několik let klesá, měl by se analytik zaměřit na analýzu jednotlivých nákladů.“ [Blaha & Jindřichovská, 2006]

OBRAT CELKOVÝCH AKTIV

„Pravá strana diagramu pracuje s rozvahovými položkami a vyčísluje různé druhy aktiv, sčítá je a ukazuje obrat celkových aktiv.“ [Blaha & Jindřichovská, 2006]

Tato část diagramu je analytikům přínosná pro náhled na minimalizaci investic do aktiv společnosti. Mohou analyzovat přínosy finančních strategií, nalézt optimální strukturu vlastních a cizích zdrojů, tak aby se minimalizovalo riziko a přitom se cizí zdroje daly využít pro navyšování výnosu z kapitálu akcionářů. [Blaha & Jindřichovská, 2006]

4.6.2 Bonitní a bankrotní modely

Bonitní a bankrotní modely patří do té kategorie soustavy ukazatelů, jejíž význam spočívá v účelovém vybrání skupin ukazatelů. Cílem je pak kvalitně stanovit finanční pozici podniku a případně predikovat jeho další rozvoj na základě jednočíselné charakteristiky. [Růčková, 2010]

BONITNÍ MODELY

„Bonitní modely jsou založeny na diagnostice finančního zdraví firmy, což znamená, že si kladou za cíl stanovit, zda se firma řadí mezi dobré, či špatné firmy. Je proto zřejmé, že musí umožňovat srovnatelnost s jinými firmami. Jde o komparaci firem v rámci jednoho oboru podnikání.“ [Růčková, 2010]

Do této skupiny ratingových modelů, jež jsou založeny na bodovém ohodnocení, se řadí např. soustava bilančních analýz podle Rudolfa Douchy, Tamariho model, Kralickův Quicktest či modifikovaný Quicktest. [Růčková, 2010]

BANKROTNÍ MODELY

Výsledkem bankrotního modelu by měl analytik či jakýkoliv jiný uživatel analýzy dostat odpověď na otázku: Není podnik ohrožen bankrotem? Stane se tak v dohledné době?

„Vychází totiž z faktu, že každá firma, která je ohrožena bankrotem, již určitý čas před touto událostí vykazuje symptomy, které jsou pro bankrot typické. K těm nejčastějším patří problémy s běžnou likviditou, s výší čistého pracovního kapitálu, s rentabilitou celkového vloženého kapitálu.“ [Růčková, 2010]

Mezi nejvýznamnější bankrotní modely se řadí Altmanovo Z-skóre, Tafflerův model či model IN – Index důvěřivosti.

Altmanův model

Altmanův model, Altmanovo z-skóre, Altmanův index finančního zdraví – to jsou všechno synonymní názvy pro jeden z nepoužívanějších souhrnných indexů hodnocení.

Podstata spočívá v tom, že „je stanoven jako součet hodnot pěti běžných poměrových ukazatelů, jimž je přiřazena různá váha, z nichž největší váhu má rentabilita celkového vloženého kapitálu.“ [Růčková, 2010]

4.7 Analýza konkurenčního postavení

V dnešní době se podniky vyskytují bezpochybně v tržním konkurenčním prostředí a podniky tudíž podstupují každodenní boj s konkurenty o ovládnutí podílu na trhu v daném oboru či odvětví. Proto je velmi důležité nabízet zákazníkům konkurenceschopný produkt, který bude mít mnoho konkurenčních výhod. Je tedy důležité, aby podnik znal svou konkurenci a sledoval průběžně vývoj ve svém oboru činnosti, vývoj celé ekonomiky, které mají zpětný vliv na podnik. Stejně tak jako se investoři, věřitelé i jiní účastníci rozhodují o vložení prostředků do podniku v rámci České republiky, na základě analýz odvětví a celé ekonomiky se rozhodují zahraniční účastníci.

„Odvětví je soubor subjektů vyznačujících se tím, že se zabývají stejnou nebo podobnou ekonomickou činností, vyrábějí stejné nebo podobné (zaměnitelné) výrobky nebo poskytují odpovídající služby. Tyto subjekty mají obdobný okruh odběratelů a dodavatelů.“ [Sůvová, 1999]

Odvětví je možné ještě dále členit na pododvětví a obory podle konkrétnějšího definování podnikatelské činnosti. Samozřejmě jsou odvětvová data poznamenána určitou chybou, protože není firmy, která vyrábí totožný výrobek s jinou – většinou má více činností, a tak se pro odvětvová data bere v úvahu převažující ekonomická činnost (existují klasifikace ekonomických činností).

Stanovení strategií, které pomohou zlepšit konkurenceschopnost a konkurenční postavení podniku na trhu, předchází jisté analytické části, které musí podnik učinit. Jedním z těchto kroků je analýza konkurence, což je „proces identifikace klíčových konkurentů – hodnocení jejich cílů, strategií, silných a slabých stránek a typických reakcí, volba konkurentů, které lze ohrozit a kterým je třeba se vyhnout.“ [Kotler, 2007]

Jako vhodný nástroj pro analýzu vnějšího prostředí se dá považovat Porterův pětifaktorový model konkurenčního prostředí. „*Porterova analýza konkurenční pozice firmy v odvětví (structural analysis of industries) – slouží ke zmapování faktorů, které ovlivňují vyjednávací pozici firmy v odvětví. Mezi analyzované faktory patří vyjednávací síla zákazníků, vyjednávací síla dodavatelů, hrozba vstupů nových konkurentů, hrozba substitutů a rivalita firem působících na daném trhu.*“ [Hanzelková, Keřkovský a kol., 2009]

5 Výsledky diplomové práce

5.1 Profil vybrané společnosti

Diplomová práce se zabývá profilem společnosti Styrotrade, a.s. (IČO 26152924) se sídlem v Čakovičkách v okrese Mělník. Styrotrade je rodinnou společností, a to již od roku 2000, kdy vstoupila na český trh. Probojovala si své postavení na trhu postupně zejména rozšiřováním svého sortimentu.

Historie Styrotrade má tendenci plynulého rozvoje podniku. V roce 2001 podnik Styrotrade nakoupil technologie pro produkci pěnového polystyrenu. Přestože výroba probíhala nejprve v pronajaté nemovitosti, došlo v roce 2002 k jejímu odkupu.

V roce 2002 bylo důležitým krokem získání členství ve Sdružení zpracovatelů zpěňovatelného polystyrenu ČR, jehož význam spočívá v lepším postavení společnosti na trhu ve smyslu záruky kvality nabízených produktů.

Rok 2003 je důležitý zejména rozšiřováním výrobního areálu v Čakovičkách, a to koupí pozemku a projektem výstavby skladu v roce 2005.

Podnik získal v roce 2006 další členství tentokrát v Cechu pro zateplování budov. Tento rok má však pro rozvoj zásadní význam, protože Styrotrade koupil další pozemky s cílem rozšířit halu a sklady v Čakovičkách, ale také pro projekt nové výrobní haly v Rýmařově na Moravě.

Rok 2007 je spojen se spuštěním provozu rýmařovského výrobního závodu, který znamenal strategii spočívající ve zvýšení produkce a rozložení segmentace pro Čechy v Čakovičkách a pro Moravu v Rýmařově (úspora času i nákladů pro přepravu).

Rok 2008 se nesl v duchu přeměny právní formy ze společnosti s ručením omezeným na akciovou společnost a celkové změny majetkové struktury skupiny Styro Group (viz kapitola 5.3). Podnik se také stává nejvýznamnějším výrobcem pěnového polystyrenu v České republice, a to zejména díky moderním technologiím.

5.2 Analýza ekonomické činnosti podnikání

Hlavním předmětem podniku Styrotrade je výroba, zpracování a prodej pěnového polystyrenu (známý pod zkratkou EPS). Díky dynamickému rozvoji, kterým společnost prošla, se zařadila mezi největší výrobce polystyrenu v České republice.

Klasifikace hlavní činnosti podniku Styrotrade dle CZ-NACE:

- ☞ 222100 – Výroba plastových desek, fólií, hadic, trubek a profilů
- ☞ 222000 – Výroba plastových výrobků

Zásluhy na významnosti tohoto výrobce a dodavatele polystyrenu na českém trhu má zejména použití moderních technologií výroby, široká nabídka sortimentu a vysoká kvalita. Další předností podniku jsou krátké dodací lhůty na celém území České republiky a cenová dostupnost.

Kvalita se řídí přísnými normami ČSN EN 13163, EPS 001/09 ze dne 1.1.2009 a dalšími normami zajišťujícími kontrolu vlastností výrobků z EPS. Garanci požadované kvality zajišťuje Sdružení EPS ČR, což je organizace založená za účelem koordinace a podpory vývoje trhu s EPS, a která mimo jiné od roku 2007 provádí pravidelné kontroly a monitoring výrobců polystyrenu (členů sdružení) v akreditovaných zkušebnách. Kvalitním výrobkům udělí ochrannou známku EPS ČR – logo kvality, v opačném případě může následovat vyloučení člena ze Sdružení EPS ČR.

Aby mohl být podnik Styrotrade konkurenceschopný a to jak na českém trhu, tak i ve srovnání s evropskými podniky, vynakládá ročně značné finanční prostředky na výzkum a vývoj moderních výrobních technologií. To se následně zpětně projevuje na postavení podniku na trhu.

5.3 Analýza sortimentu

Sortiment společnosti Styrotrade, a.s. se rozděluje na tyto hlavní kategorie výrobků z pěnového polystyrenu:

- ☞ polystyrenové izolační desky (označení EPS 50, EPS 70, EPS 100, EPS 150, EPS 200), perimetrické a soklové desky (značky Perimetr a Perimetr SD, Styrodesky, Styrofloor T4 a T5, šedý Styrotherm 70 a 100),

- ☞ fasádní profily a doplňky (stávající nabídka 53 profilů či možnost výroby profilu na zakázku),
- ☞ stropní dekorativní desky (ražené a pěněné kazety, extrudované kazety a panely, kazety s potahem PVC, řezané lišty, dekorační lišty extrudované, dekorační lišty a rozety pěněné, extrudované a pěněné lišty),
- ☞ extrudovaný polystyren (značky XPS Jackodur 300, 500, 700).

Podnik při své činnosti nezapomíná ani na individuální přístup ve formě zakázkové výroby, což dokazuje cílené řízení ve vztahu se zákazníkem, a tedy přizpůsobení se jeho přáním a požadavkům svých obchodních partnerů.

Základní výrobní surovinou je zpěňovatelný polystyren v podobě perlí (KOPLÉN). Polystyren je lehkou pevnou látkou, která vzniká polymerizací styrenu. Je považován za jeden z nejrozšířenějších a nejpoužívanějších tepelně zpracovatelných plastů. Vyniká svými jedinečnými tepelně-izolačními i protihlukovými vlastnostmi.

Polystyren lze charakterizovat jako pevný a velice trvanlivý výrobek s ekologickou nezávadností a odolností proti vlhkosti. Hlavní výhodou spočívá v úspoře energie a v šetrnosti k životnímu prostředí, protože tepelná izolace umožňuje dosáhnout úspory v krátkém časovém rozmezí (2-12 měsíců), a tím snižuje emise škodlivých látek do ovzduší. Svou nízkou hmotností přispívá k velmi snadné úpravě a manipulaci.

Využití pěnového polystyrenu je díky výše zmíněným vlastnostem rozsáhlé zejména v oboru stavebnictví, elektrotechniky, v obalovém průmyslu atp. Díky dokonalé izolaci je tolik potřebný při zateplování budov, podlah, stropů a střešních konstrukcí. Velmi významnou součástí sortimentu jsou fasádní profily, které jsou příhodné pro obnovu a rekonstrukci starých či historických objektů (římsy či jiné ozdobné prvky). Polystyren je velmi tvárný a přitom značně stabilní, a proto je vhodný pro výrobu fasádních doplňků různých vzorů, ale i dalších výrobků pro dekorační účely. Dokáže také velmi dobře imitovat sádku či dřevo, a to v mnoha odstínech a dezénech.

Výhoda podniku spočívá i v zakázkové výrobě, která rozšiřuje využití EPS i v jiných oborech. Styrotrade získává zakázky na výrobu kulis pro filmy a divadla (např. Národní divadlo), ale také je vhodný pro reklamní nápisy.

5.4 Obchodní partneři

DODAVATELÉ

Mezi hlavní dodavatele zpěňovatelného polystyrenu, tedy materiálu s názvem KOPLÉN se řadí společnosti, jejichž předmětem podnikání je výroba a zpracování kaučuku a plastů (např. Synthos Kralupy a.s.), ale i chemické společnosti jako je BASF AG.

Vyjma hlavních dodavatelů přímo souvisejících s výrobou polystyrenových profilů, je zde mnoho dalších obchodních partnerů, kteří zajišťují doplňkové služby (doprava, obaly apod.). Společnost Styrotrade využívá pro dodávky výrobků k zákazníkům přepravní společnost ROMADO. Dalším dodavatelem je podnik dodávající obalový materiál pro snadnou manipulaci. Nelze opomenout také dodavatele strojů pro zpracování EPS.

ODBĚRATELÉ

Mezi interního odběratele se řadí mateřská společnost Styroprofile, a.s. (bývalá sesterská společnost). Z tržního prostředí pak nejvýznamnější odběratele tvoří velkoobchodníci s izolačním materiálem, popřípadě se specializací na zateplovací systémy (např. DEKTRADE a.s. či Josef Cifrain – tepelné izolace) a společnosti stavební a obchodní zaměřené na stavebniny, z nichž je možné jmenovat např. Montako s.r.o., Revita G a.s.

5.5 Majetkové propojení a vlastnická struktura

V současné době je základní kapitál společnosti tvořen 700 kusy akcií v celkové hodnotě 70.000.000 Kč. Jediným akcionářem je společnost Styroprofile, a.s. (do roku 2009 DUTD, a.s.), jež je vlastněna rovným podílem panem Davidem Urbanem a panem Tomášem Dygrýnem.

Styroprofile je spřízněnou společností, jež se zabývá výrobou a prodejem plastových, hliníkových a pozinkových profilů a tvoří tak doplnění sortimentu Styrotrade.

Vývoj vlastnické struktury je znázorněn schématem níže:

Schéma 3 Vlastnická struktura podniku platná do roku 2009

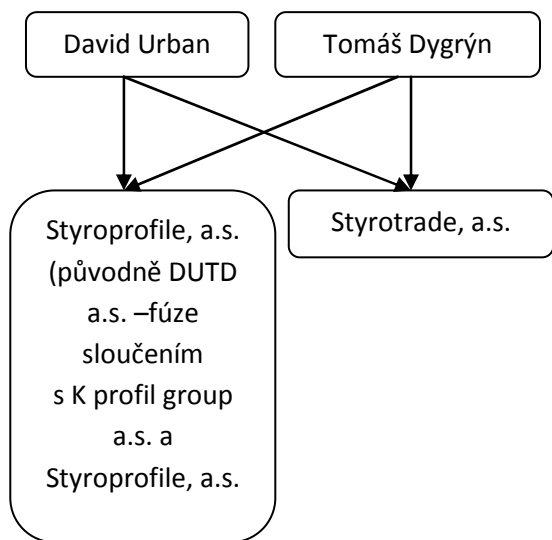
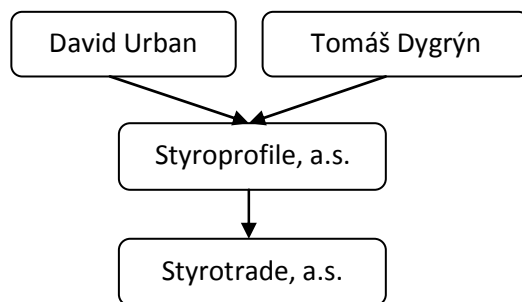

Schéma 4 Současná vlastnická struktura podniku

Zdroj: Autorka dle interních podkladů podniku Styrotrade

Počet zaměstnanců podniku se stále zvyšuje, s výjimkou mírného poklesu v roce 2009 - vývoj viz tabulka č. 1

Tabulka 1 Vývoj průměrného stavu zaměstnanců za sledované období

Rok	2005	2006	2007	2008	2009
Počet zaměstnanců	83	105	174	223	198
z toho řídicích	1	1	6	6	6

Zdroj: Autorka dle interních podkladů podniku Styrotrade

Vedení podniku je identické s koncovými vlastníky společnosti (zakladatelé společnosti).

Pan Urban jako generální ředitel vystupuje jménem společnosti a jeho polem působnosti je obchod a rozvoj podniku.

Pan Tomáš Dygrýn je ředitelem pro výrobu a technologii. Jeho technické vzdělání umožňuje modernizaci podniku a zlepšování výrobní technologie.

5.6 Hlavní přehled majetkové a kapitálové struktury

Tabulka 2 Vývoj hlavních položek rozvahy

Styrotrade a.s.	2005	2006	2007	2008	2009
BILANČNÍ SUMA	177 826	287 894	684 516	1 096 290	815 420
Dlouhodobý majetek	81 417	137 763	336 839	330 726	296 053
Oběžná aktiva	85 327	131 707	330 686	714 084	500 160
<i>Krátkodobé pohledávky</i>	<i>32 289</i>	<i>60 751</i>	<i>186 015</i>	<i>593 596</i>	<i>310 046</i>
Vlastní kapitál	24 501	48 194	103 930	157 901	158 692
Cizí zdroje	153 100	239 161	578 412	937 573	655 711
<i>Krátkodobé závazky</i>	<i>71 592</i>	<i>93 509</i>	<i>41 174</i>	<i>173 106</i>	<i>107 692</i>
<i>Bankovní úvěry a výpomoci</i>	<i>78 088</i>	<i>145 652</i>	<i>537 238</i>	<i>764 467</i>	<i>548 019</i>

Zdroj: Autorka dle interních podkladů podniku Styrotrade

Tabulka 3 Vývoj hlavních položek výkazu zisku a ztráty

Styrotrade a.s.	2005	2006	2007	2008	2009
Tržby za prodej výrobků a služeb	257 456	417 677	768 716	709 624	588 579
Přidaná hodnota	41 079	76 897	176 419	96 159	103 765
Provozní výsledek hospodaření	7 531	38 083	103 526	45 292	13 910
<i>Nákladové úroky</i>	<i>2 822</i>	<i>5 190</i>	<i>20 431</i>	<i>35 595</i>	<i>21 413</i>
Daň z příjmů za běžnou činnost	2 122	7 523	18 018	1 349	320
Výsledek hospodaření za úč. období	5 374	23 693	55 736	-29	791

Zdroj: Autorka dle interních podkladů podniku Styrotrade

5.7 Konkurenční prostředí

Konkurenční prostředí je potřeba chápat ve dvou rovinách. Podnik neohrožují pouze podniky zabývající se stejným předmětem podnikání, ale také podniky vyrábějící alternativy v oblasti zateplovacích a izolačních systémů a technologií.

KONKURENCE V PODOBĚ PODNIKŮ

Na českém trhu jsou v současnosti čtyři hlavní výrobci a zpracovatelé polystyrenu. Řadí se mezi ně podnik Styrotrade a jeho hlavní konkurenti – společnosti Rigips s.r.o., Bachl spol. s. r.o. a DCD IDEAL, spol. s r.o. Vývoj jejich podílů na trhu lze posoudit v tabulce níže.

Tabulka 4 Vývoj podílů čtyř hlavních konkurentů na trhu polystyrenu (v %)

Rok	2005	2006	2007	2008	2009
Styrotrade, a.s.	15	20	26	29	29
Rigips s.r.o.	21	19	24	26	26
DCD Ideal, spol. s r.o.	11	8	8	6	6
Bachl spol. s r.o.	15	20	22	26	26

Zdroj: Autorka dle interních podkladů podniku Styrotrade

Kromě tuzemské výroby se na český trh v současnosti dováží levný EPS z Polska, avšak vzhledem k nižší kvalitě výrobků není poptávka vysoká a neohrozí tak výnosy a podíl společnosti Styrotrade na trhu. Lokální nabídku v jednotlivých regionech ČR doplňuje několik menších producentů (tvoří zbytek do 100 %, tj. 13 % v roce 2009). Nejvýznamnější producenti zmínění výše se zaměřují též na určité regiony. Uspokojování poptávky Styrotrade zajišťuje dvěma výrobními závody – Čakovičky zajišťují odběratele zejména v Praze a Středních Čechách, závod v Rýmařově Severní a Východní Moravu. Nicméně nelze zpochybnit, že Styrotrade pokryje i ostatní regiony vlastní či najatou dopravou.

RIGIPS S.R.O.

První konkurent Rigips s.r.o. - respektive od roku 2010 převzala výrobu pěnového polystyrenu sesterská společnost Saint-Gobain Isover CZ s.r.o. (oba podniky spadají pod koncern SAINT-GOBAIN) - je schopna uspokojit zejména pražskou a středočeskou poptávku výrobním závodem v Českém Brodě, a dále východomoravskou oblast závodem v Lipníku nad Bečvou.

BACHL SPOL. S.R.O.

Druhým stěžejním konkurentem je společnost Bachl spol. s r.o. a jednou z jeho činností je výroba izolačního materiálu pěnového polystyrenu, a to v závodě u Brna, kterým jsou schopni zajistit zejména poptávku v jihomoravském kraji.

DCD IDEAL, SPOL. S R.O.

Třetí hlavní konkurencí je podnik DCD IDEAL, spol. s r.o., který se specializuje na široký sortiment tepelně i zvukově izolačních materiálů. Patří do německé skupiny Schwenk, výrobce stavebních materiálů. Poptávku zajišťují ze dvou závodů Slavětín (Olomoucko) a Dynín (Českobudějovicko).

KONKURENCE V PODOBĚ SUBSTITUČNÍCH VÝROBKŮ

Pěnový polystyren EPS, který se užívá k izolaci již přes 50 let, je sice nejpoužívanější izolací na trhu, nicméně nabídka tepelně i zvukově izolačních materiálů pro stavebnictví je rozmanitější a konkurují tak EPS.

Jedním ze substitučních výrobků je minerální vlna, která obsahuje roztavená skleněná vlákna. Je vynikajícím tepelným i hlukovým izolantem a jeho hlavní výhoda spočívá v žáruvzdornosti a plně tedy splňuje protipožární ochranu v objektech. Příklad: foukaná minerální vlna MAGMARELAX ECO.

Extrudovaný polystyren se vyrábí v podobě tuhých desek s homogenní strukturou. Nejenže tepelně izoluje, ale jeho předností je nepropustnost vlhkosti, a tudíž lze desky umístit do přímého kontaktu s vodním zdrojem. Je též velmi mechanicky odolný. Díky těmto vlastnostem jde o izolant vhodný pro sklepní prostory a podlahy (například mrazírny, vytápění podlah).

Přestože se výše zmíněné izolační materiály řadí mezi moderní výrobky, své místo na trhu neztratil ani nejstarší výrobek ve světě – dřevovláknité desky. Stále splňuje základní požadavky na tepelnou izolaci i požární odolnost. Využívají se pro jejich lepší protihlukové vlastnosti například při výstavbě protihlukových stěn u dálnic či železnic.

Všechny izolační materiály jsou vyrobeny s maximální šetrností vůči životnímu prostředí, jsou tedy ekologicky nezávadné.

5.8 Vývoj vnějšího prostředí

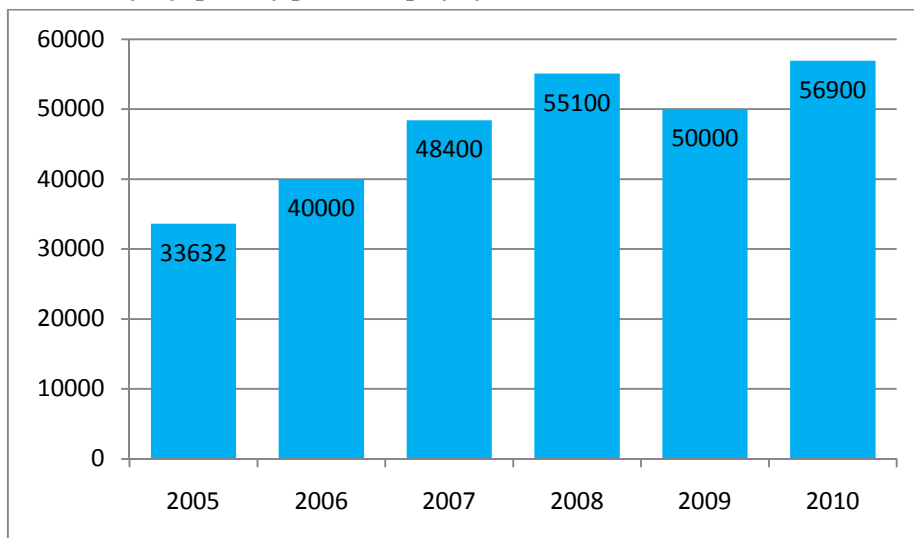
Vliv vnějších faktorů trhu a české ekonomiky významně působí na podnikání společnosti Styrotrade. Stejně tak produkce a chování podniku se zpětně podílí na vývoji trhu s plastovými výrobky (popř. z užšího hlediska na trhu zpěňovatelného polystyrenu) a samozřejmě i na celé ekonomice.

Níže je pro vytvoření uceleného pohledu na konkurenční postavení podniku Styrotrade zhodnoceno několik faktorů, které jsou rozhodující pro vývoj podnikání společnosti Styrotrade a.s.

TRH S POLYSTYRENEM

Celková spotřeba pěnového polystyrenu v České republice se pohybuje okolo 50 000 tun (rok 2009). Pro znázornění vývoje spotřeby EPS je vytvořena tabulka níže.

Graf č. 1 Vývoj spotřeby pěnového polystyrenu (v tunách)

Zdroj: Autorka dle Sdružení EPS

Z grafu je patrná rostoucí tendence spotřeby EPS v České republice s výjimkou roku 2009, kdy byl zaznamenán pokles spotřeby o 9,3%. Výkyv byl způsoben finanční krizí a recesí české ekonomiky, jež zapříčinily pokles bytové výstavby a tím i pokles izolačního materiálu. Svůj podíl na poklesu nese také odklad a pomalý start programu Zelená úsporám a Nový panel, kdy byly podniky nuceny přesunout investice a zakázky do dalších období. Spuštění těchto programů se projevuje v nárůstu spotřeby EPS za rok 2010 (rekordní spotřeba), kdy se alespoň částečně obnovují rekonstrukce a renovace nemovitostí. Rok 2010 je

Program Zelená úsporám je vhodné zmínit, poněvadž pomohl zvýšit poptávku po izolačních materiálech. Jde o program Ministerstva životního prostředí, jehož dílčí součástí je podpora zateplování obytných domů, což úzce souvisí s izolačním materiálem EPS.

STAVEBNICTVÍ

Protože je EPS hlavním izolačním materiálem pro obor stavebnictví, je důležité sledovat také vývoj stavebnictví a přizpůsobovat tomu podnikání. Vývoj stavebnictví lze hodnotit do roku 2007 příznivě, nicméně stavebnictví jako jeden z mnoha oborů byl zasažen krizí a tudíž docházelo k pozastavení investic do výstavby nových nemovitostí či rekonstrukcí v dalších letech. Tento fakt měl vliv i na zakázky a tím i tržby podniku Styrotrade.

Ani rok 2010 neznamena pro stavebnictví naději, stagnující trend setrvává a pokračují také odklady či v některých případech zrušení zakázek z důvodu snížené poptávky. Tato situace následně vede ke zhoršené platební kázni společností a k pochybnostem a zvýšené opatrnosti při poskytování úvěrů bankovním sektorem.

Budoucnost odvětví je nejistá. Existují prognózy s výhledem do roku 2012 navržené Svazem podnikatelů ve stavebnictví v ČR, nicméně vše závisí na krocích, které učiní kompetentní orgány (např. vláda) pro oživení ekonomiky a konkrétně i opatření či jiné zásahy týkající se přímo sektoru stavebnictví. Tedy závěrem k sektoru stavebnictví, krize nekončí a oživení bude velmi pomalé.

ČESKÁ EKONOMIKA

Vývoj HDP a podíl odvětví na HDP, vývoj inflace, vývoj nezaměstnanosti, vývoj úrokových sazeb a další makroekonomické ukazatele zpětně ovlivňují průběh podnikání.

Konkrétní příklad ve vztahu k podniku Styrotrade je dotace získaná na vznik pracovních míst v okrese Bruntál, kde podnik uvedl do provozu svůj výrobní závod Rýmařov. Vytvořeno bylo 120 pracovních míst, což mělo pozitivní dopad na nezaměstnanost v tomto regionu.

Také vývoj úrokových sazeb je vzhledem k zadluženosti podniku Styrotrade významný, protože s růstem úrokových sazeb dojde k růstu nákladových úroků a tím bude zhoršovat výsledek hospodaření podniku.

LEGISLATIVA

Legislativní oblast se může týkat dalších norem řízení kvality produktů EPS, ale také rozvoj dotací a programů v oblasti zateplování a úspor energie v obytných domech. Co se týče obecného podnikání, mohou podnik ovlivnit samozřejmě změny zákonů týkajících se daní přímých i nepřímých.

TECHNOLOGIE

Podnik Styrotrade se nyní řadí mezi nejmodernější podniky ve výrobě pěnového polystyrenu díky zakoupeným technologiím. Nicméně technologie a výrobní stroje se velmi rychle vyvíjí a tudíž, je potřeba tuto záležitost pečlivě sledovat, neboť by mohl nákup novinek přinést značné úspory v nákladech na výrobu EPS.

SEZÓNNOST

Absorbční odvětví stavebnictví podléhá jisté sezónnosti. V zimním období je vzhledem ke klimatickým podmínkám omezena činnost některých stavebních prací, včetně venkovního zateplování izolačním materiálem. Hlavní sezóna trhu s izolačními materiály začíná na jaře a končí na podzim (či podle počasí až do listopadu).

CENA SUROVINY

Vývoj ceny suroviny pro výrobu EPS ovlivňuje výrobní náklady a tím i konečnou cenu, což může mít pozitivní i negativní dopad. Tedy když v roce 2008 poklesla cena základní výrobní suroviny KOPLN, vznikla sice úspora ve výrobních nákladech, avšak s tím i tlak na snížení ceny konečného produktu, tak aby byl konkurenceschopný. Při zachovaném množství prodaného výrobku se snížily tržby podniku Styrotrade.

5.9 Analýza absolutních ukazatelů

5.9.1 Vertikální analýza rozvahy Styrotrade

AKTIVA – interpretace vertikální analýzy:

- ☞ V případě komplexního pohledu na rozvalu společnosti Styrotrade, je v období 2005-2007 struktura dlouhodobého majetku a oběžných aktiv vyrovnaná (cca 45 %). V roce 2008 významně vzrostla bilanční suma na téměř 1,1 mld. Kč, a začínají převažovat oběžná aktiva (65 %) nad fixními aktivy (30 %). Rok 2009 se nese v podobném poměru struktury.
- ☞ Fixní aktiva se nejvíce podílí na celkové bilanční sumě položkou Stavby, které tvoří výrobní haly a technologie podniku Styrotrade. Podíl ve sledovaném období kolísá. V roce 2005 tvoří 25 %, v roce 2006 Stavby poklesly na 15%, ale zde je to vyrovnáno 21 % podílem rozestavěné haly v Rýmařově (Nedokončený DHM). V roce 2007 je

podíl Staveb již na 31 %, protože došlo ke zprovoznění nové haly. Další rok je podíl položky nižší (21 %), ale to je způsobeno pouze zvýšením bilanční sumy, protože položka dosahuje v absolutním vyjádření přibližně stejné výše. V roce 2009 se podílí 27 %, kvůli menšímu poklesu bilanční sumy.

- ☞ Pokud se pohled zaměří na strukturu krátkodobých pohledávek, pak se takto položka s rostoucím trendem významně podílí na bilanční sumě. Největší podíl je v roce 2008 s 54 %, který je způsoben jak vyšším podílem pohledávek z obchodních vztahů, tak zejména nárůstem podílu položky Jiné pohledávky ve výši 34 %, která s mírným poklesem trvá i v roce 2009. Pod jinými pohledávkami se z velké části skrývá dlouhodobá půjčka za mateřskou společností Styroprofile.
- ☞ Podrobná struktura pohledávek odkrývá skutečnost, že rostoucí pohledávky souvisí s rostoucím prodejem produktů podniku Styrotrade a většina je do splatnosti nebo část max. 30 dnů po splatnosti, tudíž nejde o negativní fakt, že odběratelé se vlivem krize dostali do platebních potíží a kumulují se podniku pohledávky po splatnosti.
- ☞ Podnik Styrotrade ve sledovaném časovém horizontu snížil stav svých zásob, které se z původních 19 % podílí na celkových aktivech v roce 2009 pouhými 7 %. Společnost přizpůsobuje stav zásob konkrétním požadavkům zákazníků, neváže tak své prostředky v přebytečných zásobách ať už v materiálu či ve zboží.
- ☞ Dlouhodobá pohledávka za ovládající a řídicí osobou se objevila v roce 2009 jako částečná transformace půjčky poskytnuté mateřské společnosti Styroprofile (původně Jiné pohledávky), která je splatná v roce 2019. Položka tvoří 15% celkových aktiv (125 mil. Kč).

Celkové shrnutí: Styrotrade vlastní velké množství nemovitostí, strojů a technologií pro výkon své výrobní činnosti v Čakovičkách a v Rýmařově. Pozitivní je růst poměru pohledávek z obchodní činnosti, které souvisí s růstem prodeje. Existuje však velmi vysoká pohledávka za mateřskou společností Styroprofile, která souvisí s úvěry poskytnutými Styrotradu a velmi ovlivňuje strukturu majetku.

PASIVA – interpretace vertikální analýzy:

- ☞ Za celé období u podniku převažují cizí zdroje – do roku 2008 s menšími výkyvy tvoří cca 85% celkových pasiv, v roce 2009 se tento poměr snížil na 80 %, což bylo způsobeno jak splácením úvěrů, tak poklesem závazků.

- ☞ Právě bankovní úvěry tvoří největší podíl na cizích zdrojích, které do roku 2007 rostly až na 78 %, následně dochází k poklesu podílu jejich splácením (rok 2009 – 67 %). Tento extrém zapříčinily poskytnuté investiční úvěry na výstavbu výrobní haly v Rýmařově. Nicméně i přes tuto skutečnost pokud se srovnají okrajové hodnoty tedy rok 2005 a 2009, pak podíl vlastních zdrojů začíná sílit (19 : 80 oproti původnímu poměru 13 : 86).
- ☞ Velký propad podílu je zaznamenán u závazků z obchodních vztahů, a to v roce 2007 ve výši 2 % oproti 38 % a 29 % v předchozích letech. Tento propad je způsoben zaprvé uměle výrazným zvýšením bilanční sumy a za druhé reálně propadem hodnoty závazků. To bylo zapříčiněno jak sezónním vlivem pro zimní období, tak poklesem cen suroviny.

Celkové shrnutí: Podnik má celkově velmi vysoké krytí majetku cizími zdroji, z nichž nejvíce převažují poskytnuté bankovní úvěry, ať již investiční pro projekt rýmařovské výrobní haly a pozemků v Čakovičkách, tak i provozní úvěry. V roce 2008 jsou úvěry maximální, dále již nerostou, dochází k postupnému splácení, a tak se poměr vlastních a cizích zdrojů začíná měnit ve prospěch vlastního kapitálu.

5.9.2 Horizontální analýza rozvahy a výkazu zisku a ztráty Styrotrade

V analyzovaném období je patrný růst celkové bilanční sumy, která se do roku 2008 navýšila až pětinasobně oproti roku 2005, což bylo způsobeno rozvojem společnosti. V roce 2009 se však vlivem hospodářské krize snížila celková aktiva o 25%, kdy došlo k poklesu zakázek a tudíž i pohledávek vůči odběratelům a zásob.

AKTIVA – interpretace horizontální analýzy:

- ☞ Za tímto rozvojem společnosti a její bilanční sumy je zejména výstavba rýmařovské výrobní haly a s tím související nákup vybavení (strojů a technologie) v roce 2007 ale i postupné rozšiřování výrobní haly v Čakovičkách (nákup pozemků a stavba skladů), kdy došlo ke zvýšení položky Staveb o 396 % (na sumu 217 mil. Kč) a položky Samostatné movité věci o 895 % (na sumu 85 mil. Kč) oproti roku 2006. Tudíž dlouhodobý majetek v roce 2007 činil 333 mil. Kč a v dalších letech již položka průběžně klesá v souvislosti s odpisy.

- ☞ Co se týče oběžných aktiv i zde podnik zaznamenal vysoký nárůst o 151% (r. 2007) a o 115 % (r. 2008), který souvisí s růstem společnosti, růstem výrobních kapacit díky nové rýmařovské výrobní hale a tudíž i získání nových zakázek. Styrotrade tak zvýšil zásoby materiálu a následně i zásoby produktů, aby byl schopen rychle reagovat na poptávku zákazníků.
- ☞ Velký vliv na zvýšení stavu oběžných aktiv a tedy i bilanční sumy v roce 2008 měla položka Jiné pohledávky. Ta v sobě ukrývá půjčku podniku Styroprofile ve výši téměř 370 mil. Kč. V roce 2009 došlo k narovnání financování a tudíž ke snížení hodnoty položky o 34,8 % na 243 mil. Kč a transfer 125 mil. Kč do položky Pohledávky – ovládající a řídicí osoba, protože Styroprofile se stal jediným akcionářem podniku Styrotrade.
- ☞ Pohledávky z obchodních vztahů též významně rostou. Do roku 2008 se zvýšily více než 9x na hodnotu 196 mil. Kč. Z podstatné části je tento růst navýšen rozvojem společnosti, zvýšením zakázek i v souvislosti s novou výrobní halou v Rýmařově. Jelikož je struktura pohledávek z většiny do splatnosti či po splatnosti max. do 30 dnů, dá se tento růst konstatovat jako pozitivní.

Celkové shrnutí: Opět lze konstatovat velký růst nemovitostí a strojního zařízení ve výrobních halách podniku Styrotrade. Podnik se rozvíjí plynule s mírným poklesem v roce 2009 zapříčiněným hospodářskou a finanční krizí.

PASIVA – interpretace horizontální analýzy

- ☞ Co se týče zdrojů krytí majetku společnosti, zde je možné zaznamenat vysoký růst vlastního kapitálu, respektive přímo základního kapitálu podniku z výše 100 tis. Kč až na konečnou výši 70 mil. Kč v roce 2009, na čemž se podílí významný rozvoj podniku. Základ prvního navýšení ZK tvořil nerozdělený zisk minulých let.
- ☞ V roce 2008 není možné přehlédnout položku Ostatní kapitálové fondy ve výši 74 mil. Kč, která souvisí s transformací podniku z formy s.r.o. na akciovou společnost. Tato položka byla vytvořena původním jediným akcionářem, společností DUTD, a.s.
- ☞ Pozornost je nutné věnovat zejména skupině Bankovních úvěrů a výpomocí. Podnik získal vysoké úvěry na výstavbu rýmařovské výrobní haly a také na půjčku společnosti Styroprofile, a tak došlo k celkovému nárůstu položky o 686 mil. Kč. až do roku 2008. V roce 2009 pak úvěry poklesly o 28 % na konečnou sumu 548 mil. Kč.

- ☞ Závazky z obchodních vztahů ve sledovaném období jsou na první pohled poněkud znepokojivě vysoké (s výjimkou roku 2007, kdy poklesly na 15 mil. Kč). Což je dáno obchodní politikou podniku, kdy nakupoval s využitím skont za včasné úhrady faktur. V posledních obdobích probíhá změna této obchodní politiky na dodavatelské úvěry při splatnostech 30-60 dnů. Dle analytických podkladů je navíc struktura závazků taková, že závazky po splatnosti podnik evidoval ve výši max. 1,5 mil. Kč a tudíž zde nebyl problém s platební schopností podniku. V roce 2009 se závazky po splatnosti sice navýšily, ale situace není zneklidňující.
- ☞ Velmi důležitou položkou pasiv je také hospodářský výsledek běžného účetního období, který v letech 2005-2007 vzrůstá (o 50 mil. Kč). V roce 2008 je sledován propad a to dokonce ztrátou 29 tis. Kč, který souvisí s krizí (bude rozebráno v samostatné interpretaci výkazu zisku a ztráty) a byl krytý ziskem minulého období. V roce 2009 pak podnik prohloubil ztrátu na 412 tis. Kč.

Celkové shrnutí: Lze potvrdit rozvoj podniku růstem vlastního kapitálu, kdy byl třikrát výsledek minulých let použit pro zvýšení základního kapitálu podniku Styrotrade. Dále je třeba upozornit opět na velký růst bankovních úvěrů, které jsou z velké části oprávněné díky projektu rýmařovské výrobní haly a projektu nových skladů v Čakovičkách. Závazky z obchodní činnosti si drží poměrně vysokou úroveň, avšak souvisí to s volbou obchodní politiky podniku, kdy nakupuje vyšší množství suroviny se skontem.

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY – interpretace horizontální analýzy:

- ☞ Vývoj tržeb společnosti Styrotrade je do roku 2007 velmi příznivý – růst z 257 mil. Kč na 768 mil. Kč. – související s novým provozem haly v Rýmařově a tedy i pokrytím poptávky zákazníků po celé ČR a získání mnoha zakázek. Další roky se nesou v klesající tendenci na rok 2008 o 7,6 % a v roce 2009 klesly tržby o 17 %. Tento trend je zapříčiněn poklesem ceny materiálu KOPLÉN a následně i snížením ceny konečného produktu Styrotrade, při relativně vzrůstajícím objemu výroby. Druhým faktorem je také krize, která postihla zejména sektor stavebnictví a tudíž i Styrotrade, a tak byl zpomalen vývoj a nezrealizovány některé zakázky.
- ☞ Výkonová spotřeba tvoří samozřejmě také položku, u které je nutné sledovat vývoj a výkyvy. U podniku Styrotrade je sice rostoucí tendence nákladů spojených s výrobou nicméně je růst pomalejší nežli u výkonů (tržeb) a tudíž podnik generuje zisk. V roce

2009 dokonce klesly o 18 %, což je částečně způsobeno úsporou nákladů díky kvalitě technologie, ale bohužel také snížením počtu zakázek.

- ☞ Další významný růst mají odpisy, které jsou spojeny s výrobní halou v Rýmařově (vzrostly v roce 2007 o 393 % na výši 29 mil. Kč., v dalších letech si drží lehce rostoucí tendenci).
- ☞ Nepřehlédnutelnou položkou jsou nákladové úroky související s úvěrovou angažovaností podniku, v roce 2008 kulminují na 35,6 mil. Kč. Některé jsou oprávněné z důvodu investice do nového výrobního areálu v Rýmařově, a tudíž z nich plynou i nemalé úrokové závazky. Část nákladových úroků je však tvořena z úvěrů, které jsou pak dále převedeny mateřské společnosti Styroprofile. Následně v roce 2009 nastává pokles na 21 mil. Kč, což souvisí s poklesem stavu úvěrů (jak splácením, tak redukcí úvěrů).
- ☞ Okomentovat je potřeba i položku Ostatní finanční náklady, kde je nečekaný nárůst na 18,8 mil. Kč (2008) a 22,7 mil. Kč (2009). Tento nárůst je spojen s chybným zajištěním pozic eurových forwardů na nákup suroviny a technologie, kdy nakonec k nákupu nedošlo a docházelo k časovým posunům měnového obchodu a následnému rozpuštění a tím vznikly v souvislosti s posílením koruny vysoké finanční náklady. Tento krok měl samozřejmě významný dopad na konečný výsledek hospodaření jak v roce 2008, tak důsledek i do roku 2009.
- ☞ Dále se lze zaměřit na výsledky hospodaření v jednotlivých kategoriích. Co se týče provozního výsledku hospodaření, pak má v letech 2005 - 2007 rostoucí tendenci s maximem na 103 mil. Kč. Nicméně vlivem mnoha okolností souvisejících s krizí (pokles poptávky, růst nákladů) klesl zisk v roce 2008 o 56% a v roce 2009 dále o 69 %, protože Styrotrade byl nucen snížit cenu konečného výrobku vlivem snížení ceny suroviny a tím pádem podnik vykazoval nižší marži. Lze tedy konstatovat i přes pokles provozního zisku úspěch v podnikatelské činnosti s přihlédnutím k negativním tržním i ekonomickým faktorům ovlivňujících podnik. Výroba podniku si objemově drží stejnou popřípadě mírně rostoucí úroveň, což lze hodnotit pozitivně.
- ☞ I přestože je provozní oblast stále zisková, konečný výsledek hospodaření ovlivňuje zejména propadající se trend finančního výsledku hospodaření. Mezi rokem 2005 a 2008 se propadl o celých 39 mil. Kč, na ztrátu 43 mil. Kč., za který mohou zejména nákladové úroky a finanční náklady spojené s poskytnutými úvěry na nový provoz a

zvýšenou výrobní kapacitu. V roce 2009 došlo k úsporám ve finanční oblasti a regulacím úvěrů, a tak podnik stáhl ztrátu o 68%, na hodnotu -13,9 mil. Kč.

☞ Výsledek hospodaření má tak vlivem těchto dvou hlavních oblastí rostoucí tendenci do roku 2007 až na hodnotu 55 mil. Kč. Následně v roce 2008 již toto tempo a okolní vlivy zmíněné výše nemohl podnik ustát a tak vykázal konečnou ztrátu 29 tis. Kč. V roce 2009 je tato ztráta prohloubena na 412 tis. Kč. Obecná situace však není nijak zvlášť pozitivní, protože klesající cena materiálu (následně i konečného produktu) a stagnující stavebnictví s doznívající krizí tvoří stěžující prostředí v této oblasti podnikání.

Celkové shrnutí: Ve sledovaném období je rostoucí tendence tržeb do roku 2007 a následně tržby klesají. Podnik si při klesajících tržbách zachoval přibližně stejné množství prodaných m³ výrobků, tudíž příčina byla v poklesu ceny základní výrobní suroviny a tím i pokles ceny produktu. Problémově se jeví ztráty v posledních letech, přestože provozní (podnikatelská) činnost je zisková. Ztráty jsou způsobeny vysokými nákladovými úroky a finančními náklady, které souvisí s úvěry a s neuskutečněným měnovým obchodem.

5.10 Ukazatele rentability

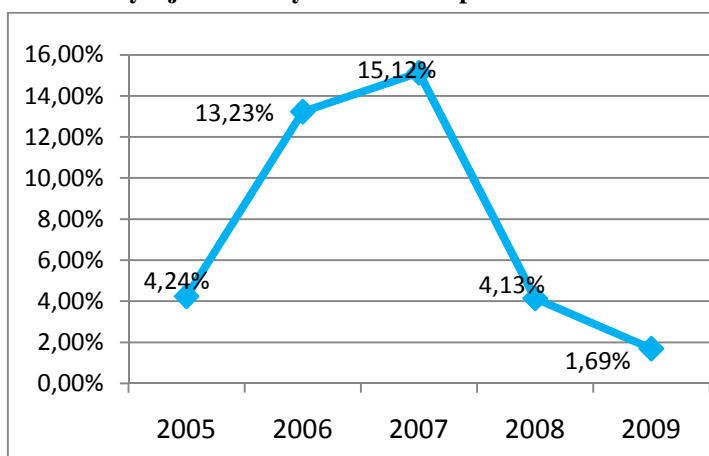
RENTABILITA CELKOVÉHO KAPITÁLU (ROA)

Tabulka 5 Vývoj ukazatele ROA

Rok	2005	2006	2007	2008	2009
ROA v %	5,80	12,67	13,76	3,37	2,65

Zdroj: Autorka dle interních podkladů podniku Styrotrade

Graf č. 2 Vývoj rentability celkového kapitálu

Zdroj: Autorka dle interních podkladů podniku Styrotrade

Do roku 2007 lze pozorovat pozitivní vývoj až na hodnotu 13,76%, což by byla postačující efektivnost podniku, avšak v roce 2008 je zaznamenán prudký propad na hodnotu 3,37 % a rok 2009 se nese v duchu dalšího poklesu až na hodnotu 2,65 %. Vliv na tak nízké hodnoty ROA v letech 2008-09 měl nejen fakt, že podniku rapidně klesal zisk, ale zároveň se zvýšila i bilanční suma. Klesající tendence v posledních letech přímo souvisí s krizí, která udeřila začátkem druhého pololetí roku 2008 a trvá do současnosti a ovlivnila i stavebnictví, do něhož se obor podnikání společnosti kategorizuje.

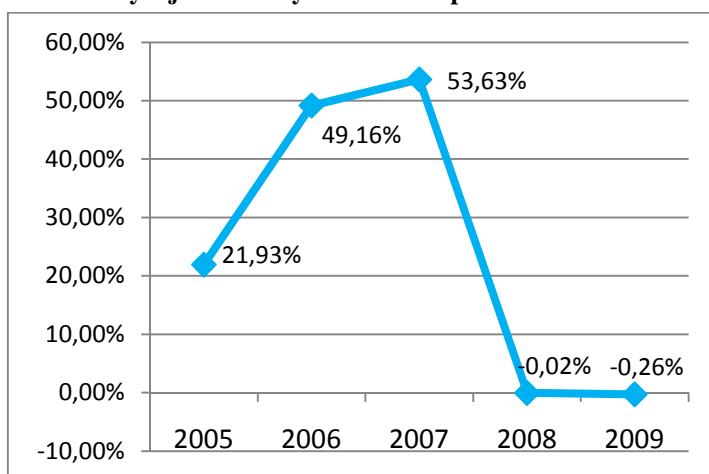
RENTABILITA VLASTNÍHO KAPITÁLU

Tabulka 6 Vývoj ukazatele ROE

Rok	2005	2006	2007	2008	2009
ROE v %	21,93	49,16	53,63	-0,02	-0,26

Zdroj: Autorka dle interních podkladů podniku Styrotrade

Graf č. 3 Vývoj rentability vlastního kapitálu

Zdroj: Autorka dle interních podkladů podniku Styrotrade

Z propočtů vzešlo, že kapitál vložený vlastníky podniku by byl nadmíru výnosný do roku 2007. Zde ale ztrácí ukazatel svou vypovídací hodnotu, protože výsledek je nadhodnocen vysokou dynamikou růstu zisku v kombinaci s relativně nízkým vlastním kapitálem. Dosahuje až nereálných hodnot ve výši cca 50 %. Za to v letech 2008 - 2009 se dostává až na hranici výnosnosti (vykázána ztráta v obou letech). Je to způsobeno výrazným poklesem zisku společnosti, na který měla zásadní dopad zejména finanční oblast hospodaření (prudké zvýšení nákladových úroků z úvěrů a ostatní finanční náklady).

RENTABILITA TRŽEB A NÁKLADŮ

Tabulka 7 Vývoj ukazatelů ROS a ROC

Rok	2005	2006	2007	2008	2009
ROS v % (EBIT)	3,46	6,65	10,53	4,05	2,70
ROS v % (EAT)	1,80	4,32	6,23	-0,003	-0,05
ROC v %	96,54	93,35	89,47	95,45	97,30

Zdroj: Autorka dle interních podkladů podniku Styrotrade

Rentabilita tržeb má v případě použití EBIT i EAT nejdříve rostoucí tendenci s maximálními hodnotami v roce 2007, při EBIT 10,53 a při EAT 6,23, ale od roku 2008 dále je zaznamenán výrazný pokles ukazatele. Vysokých hodnot v roce 2007 je dosaženo díky rostoucímu obratu a zároveň i zisku, což je zapříčiněno uvedením nové provozovny v Rýmařově do provozu. V dalších obdobích jsou hodnoty -0,0003 a -0,05 způsobeny

dokonce ztrátou. Rentabilitu také negativně ovlivnilo i snížení obrátu, zapříčiněné poklesem ceny materiálu a tím i ceny produktu. Společnost nepodniká efektivně, protože 1 Kč tržeb nevynese téměř žádný zisk.

Vzhledem k takto nízkým hodnotám, bylo přistoupeno k propočtu ukazatele ROC (součet ROC a ROS tvoří 100 %), z něhož vyplývá, že podnik má příliš vysoké náklady a to jak v provozní činnosti, tak zejména ve finanční oblasti kvůli nákladovým úrokům, které souvisí s poskytnutými úvěry. Podnik by měl přistoupit k revizi nákladů a prověřit, zda by se nemohlo dojít v určitých oblastech k úsporám.

5.11 Ukazatele zadluženosti

CELKOVÁ ZADLUŽENOST + KOEFICIENT SAMOFINANCOVÁNÍ (EQUITY)

Tabulka 8 Vývoj ukazatelů

Rok	2005	2006	2007	2008	2009
Celková zadluženost v %	86,10	83,07	84,50	85,52	80,63
Equity ratio v %	13,78	16,74	15,18	14,40	19,31

Zdroj: Autorka dle interních podkladů podniku Styrotrade

Podnik vykazuje velmi vysokou hodnotu celkové zadluženosti, poměr vlastních a cizích zdrojů začíná na 13 : 86 (rok 2005), v průběhu sledovaného intervalu setrvává a v roce 2009 je poměr equity ratio a celkové zadluženosti již 19 : 80. Přesto podstatnou položku ovlivňující celkovou zadluženost tvoří bankovní úvěry (v roce 2007 dosahují až 78 %, v dalších letech je to 69 % a 67% a tvoří podstatnou část celkové zadluženosti podniku). I přesto že výše úvěrů je mírně zkreslena, protože část úvěrů je poskytnuta Styrotradu pro společnost Styroprofile, mohla by se stát situace úvěrové angažovanosti neúnosná. Na druhou stranu, zadluženost souvisí s investicí do výrobního areálu v Rýmařově, který generuje další tržby, a tudíž se investice vrátí a bankovní financování se bude v průběhu let splácet.

DEBT-EQUITY RATION A MÍRA FINANČNÍ SAMOSTATNOSTI

Tabulka 9 Vývoj ukazatelů dluhy na vlastní kapitál a míra. finanční samostatnosti

Rok	2005	2006	2007	2008	2009
Dluhy na vl. kapitál	6,24	4,96	5,56	5,94	4,17
Míra fin. samostatnosti	0,16	0,20	0,18	0,17	0,24

Zdroj: Autorka dle interních podkladů podniku Styrotrade

Z poměru dluhů, které připadají na vlastní kapitál, lze jen potvrdit výsledky ukazatele celkové zadluženosti. Cizí zdroje kolísají na šestnásobné hodnotě vlastního kapitálu a umocňují riziko vyplývající z úvěrové angažovanosti podniku Styrotrade.

ÚROKOVÉ KRYTÍ

Tabulka 10 - Vývoj ukazatele úrokové krytí

Rok	2005	2006	2007	2008	2009
Úrokové krytí	3,66	7,03	4,61	1,04	0,99

Zdroj: Autorka dle interních podkladů podniku Styrotrade

Výsledné hodnoty říkají kolikrát je podnik schopen zaplatit náklady spojené s dluhovým zatížením. Rok 2006 se nesl v dobrém duchu krytí úroků až v hodnotě 7,03 krát, který byl ovlivněn v první řadě 4násobným nárůstem zisku (EBIT) oproti roku 2005. Ještě rok 2007 není s hodnotou 4,61 špatný vzhledem k rapidnímu nárůstu bankovních úvěrů a tím i nákladů s tím spojených. Další nárůst úvěrů v roce 2008 již ovlivnil ukazatel negativně a společnost je schopna krýt náklady dluhového zatížení 1,04 krát. V roce 2009 již klesá pod hranici jedné, což může znamenat problémy se schopností dostát nákladům s dluhovým zatížením. Vinu na zhoršení ukazatele nese snížení zisku (EBIT).

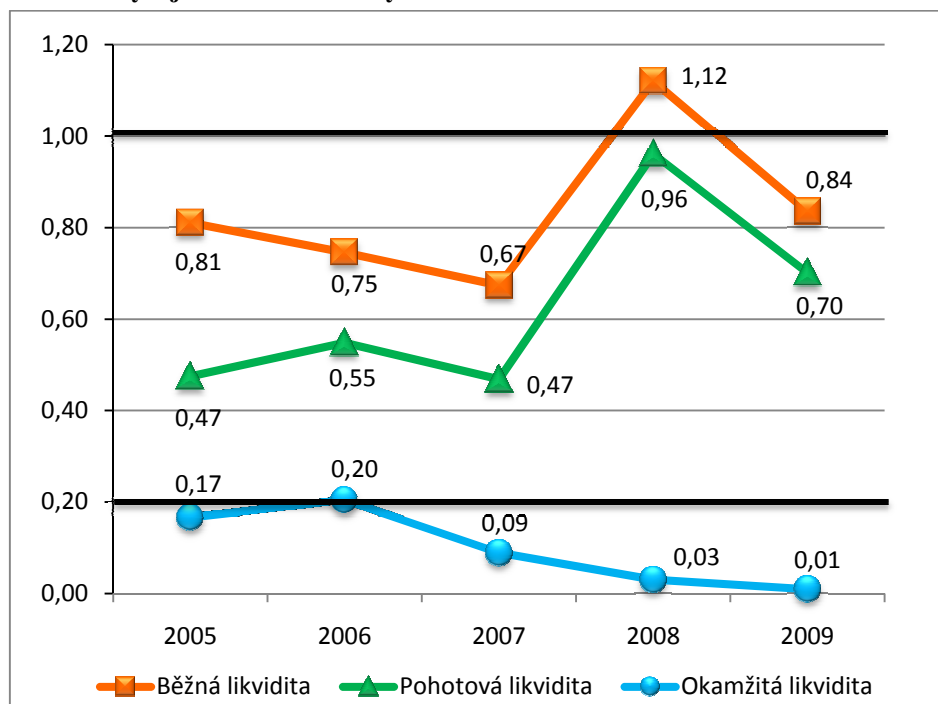
5.12 Ukazatele likvidity

Tabulka 11 Vývoj ukazatelů likvidity

Rok	2005	2006	2007	2008	2009
Okamžitá likvidita	0,17	0,20	0,09	0,03	0,01
Pohotová likvidita	0,47	0,55	0,47	0,96	0,70
Běžná likvidita	0,81	0,74	0,67	1,12	0,84

Zdroj: Autorka dle interních podkladů podniku Styrotrade

Graf č. 4 Vývoj ukazatelů likvidity

Zdroj: Autorka dle interních podkladů podniku Styrotrade

Z dosažených výsledků a grafu, který plnou černou čarou naznačuje minimální hraniční hodnoty okamžité a pohotové likvidity je patrné, že podnik nedosahuje ani na nejnižší obecně doporučenou hranici likvidity.

V případě podniku Styrotrade jsou výsledné hodnoty všech stupňů pod touto kritickou hranicí, ve sledovaném období je navíc kolísavý až klesající trend. Znamená to, že podnik je schopen splatit krátkodobá pasiva pouze 1% krátkodobého finančního majetku, což je pro praxi velmi málo. Nepříznivé hodnoty jsou způsobeny významným růstem objemu úvěrů a zároveň snižováním krátkodobého finančního majetku (tj. od roku od roku 2008 klesá minimálně o polovinu vůči předchozímu roku). Takto může podniku vážně hrozit platební neschopnost.

Náznak přiblížení k optimální hodnotě (cca 1,0 dle Růčkové) je u pohotové likvidity v roce 2008 s hodnotou 0,96, kdy by mohl podnik být schopen z pohledávek hradit své krátkodobé závazky. Nicméně zde je výsledek ovlivněn vysokou pohledávkou za společností Styroprofile (půjčka ve výši 370 mil. Kč)

Stejně tomu je i u výsledku běžně likvidity nejvyšší v roce 2008 s hodnotou 1,12, ale ani tyto hodnoty nepostačují na dostatečné krytí krátkodobých pasiv, protože nedosahují optimálního rozmezí 1,5 – 2,5 (dle Růčkové).

Kritické hodnoty souvisejí s vysokou celkovou zadlužeností podniku, zejména objem dlouhodobých úvěrů od finančních institucí. Výsledky jsou tedy zkresleny, podnik je schopný dostát svým závazkům a hradit je včas.

5.13 Ukazatele aktivity

OBRAT AKTIV A DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Tabulka 12 Vývoj obratu aktiv a dlouhodobého majetku

Rok	2005	2006	2007	2008	2009
Obrat aktiv	1,68	1,90	1,31	0,83	0,98
Obrat dlouhodobého majetku	3,67	3,98	2,65	2,75	2,71

Zdroj: Autorka dle interních podkladů podniku Styrotrade

I celková aktiva a dlouhodobý majetek se určitým způsobem podílí na tržbách. Z výsledných hodnot je patrné, že to není nijak významný vliv, nicméně částečně kolísavý a klesající trend nemusí být příznivý, protože zvyšuje citlivost Styrotrade na pokles tržeb, a tedy i dopad výsledku hospodaření podniku, kdy je od roku 2008 podnik ztrátový. Nicméně protože ve sledovaném období proběhla investice do výrobních závodů, je nyní brzy hodnotit efekt těchto investic.

OBRÁTKA ZÁSOb A DOBA OBRATU ZÁSOb

Tabulka 13 Vývoj ukazatelů zásob

Rok	2005	2006	2007	2008	2009
Obrátka zásob	8,47	15,79	8,87	9,02	13,26
Doba obratu zásob	42,46	22,79	40,57	39,92	27,15

Zdroj: Autorka dle interních podkladů podniku Styrotrade

Pozitivního výsledku bylo dosaženo v roce 2006, kdy se zásoby obrátily 15x, tudíž oběžná aktiva byla vázána v zásobách 22 dnů. Nicméně to je pohled do minulosti a s postupem času se hodnoty zhoršily na dobu obratu 40 dnů v letech 2007 a 2008. Pozitivní trend by

mohl nastat od roku 2009, kdy se zásoby obrátily 13x a tedy doba vazby byla 27 dní. Doba vazby je ovlivněna výrobní surovinou a celkově oborem podnikání, protože podnik zásobuje výrobu na přibližně tři měsíce dopředu.

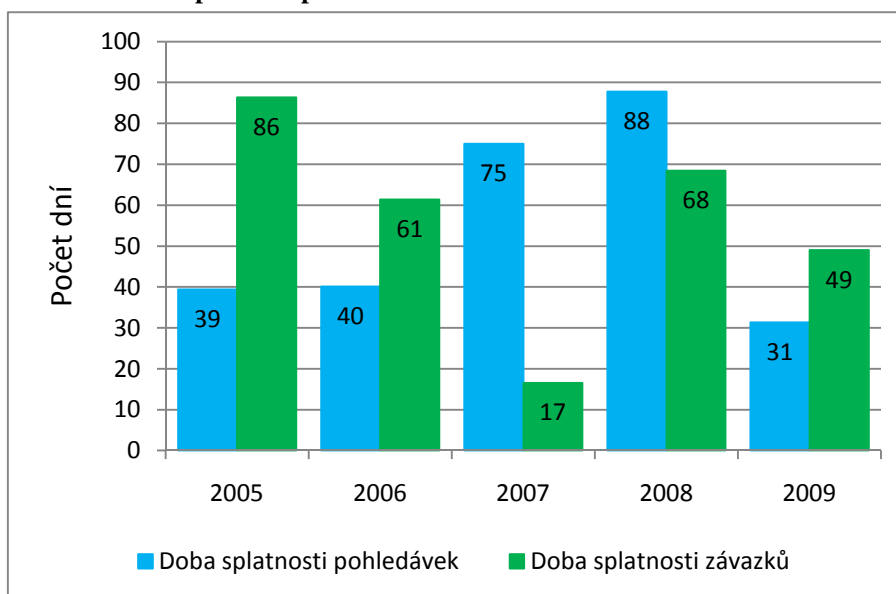
DOBA SPLATNOSTI POHLEDÁVEK A ZÁVAZKŮ

Tabulka 14 Vývoj doby splatnosti pohledávek a závazků

Rok	2005	2006	2007	2008	2009
Doba splatnosti pohledávek	39,39	40,08	74,99	234,81	195,40
	-	-	-	87,78 ¹	31,36 ¹
Doba splatnosti závazků	86,31	61,41	16,57	68,44	49,04

Zdroj: Autorka dle interních podkladů podniku Styrotrade

Graf č. 5 Doba splatnosti pohledávek a závazků

Zdroj: Autorka dle interních podkladů podniku Styrotrade

Výsledky poukazují na rostoucí počet dní u splatnosti pohledávek v letech 2005 - 2007. Hodnota dosahuje téměř 75 dnů. Při podrobnější struktuře pohledávek je více než polovina z nich zaplacená do splatnosti a 25 % do 30 dnů po splatnosti. Zbytek tvoří pohledávky, které se vyskytují v některých případech i rok po splatnosti (cca 6 mil. CZK). Na tyto nedobytné pohledávky si podnik vytvořil opravné položky. V dalších letech vychází doba

¹ Hodnota splatnosti pohledávek očištěná od pohledávek v rámci skupiny (Styroprofile) – vznik r. 2008

splatnosti pohledávek 234 dnů (2008) a 195 dnů (2009). To jsou hodnoty v reálném podnikání neúnosné a znamenaly by platební neschopnost všech dodavatelů. Nicméně v tomto případě se vypovídací hodnota snižuje o položku Jiné pohledávky, která v sobě skrývá půjčku společnosti Styroprofile, která vznikla v roce 2008. A tedy pokud by se ukazatel o tuto hodnotu očistil, vyšla by doba splatnosti na 87 dnů (2008) a 31 dnů (2009), což už by byl optimističtější výhled. Vzhledem k tomu, že se výroba polystyrenu řadí do sektoru stavebnictví, ve kterém jsou dlouhé lhůty splatnosti známé, lze vývoj hodnotit stále jako akceptovatelný.

Co se týče závazků, není možné jednoznačně určit trend, protože ve vývoji ukazatel kolísá. Do roku 2007 doba splatnosti závazků klesá z 86 dnů na 16 dnů, což je způsobeno provozním financováním společnosti, kdy podnik za včasnou úhradu přijatých faktur získal od dodavatele skonto, tudíž pro ně bylo výhodné zvýšit úvěrovou angažovanost nežli využít klasický obchodní úvěr. V roce 2008 se hodnota zvýšila na 68 dnů a mírně klesla v roce 2009 na 49 dnů, kdy došlo k redukci úvěrové angažovanosti v této oblasti.

Jak je možné vyčíst z grafu, doba splatností pohledávek i závazků kolísá, a proto není možné s jednoznačností říci, zda podnik splňuje obecné pravidlo mít delší dobu splatnosti závazků než pohledávek, která by zajistila finanční rovnováhu podniku.

5.14 Pyramidový rozklad

Tabulka 15 Du Pontův rozklad

Rok	Dílčí ukazatele ROE					Vrcholový ukazatel
	ZUD/T provozní ziskové rozpětí	ZD/ZUD úroková redukce zisku	Z/ZD daňová redukce zisku	T/A obrat aktiv	A/VK finanční páka	Z/VK (ROE)
2005	0,0346	0,7265	0,7169	1,6792	7,2579	0,2193
2006	0,0665	0,8577	0,7575	1,9039	5,9736	0,4916
2007	0,1053	0,7831	0,7557	1,3062	6,5863	0,5363
2008	0,0405	0,0358	-0,0220	0,8305	6,9429	-0,0002
2009	0,0270	-0,0085	2,2391	0,9831	5,1772	-0,0026
index 05-06	1,9254	1,1806	1,0567	1,1338	0,8231	2,2414
index 06-07	1,5834	0,913	0,9976	0,686	1,1026	1,0909
index 07-08	0,3849	0,0457	-0,0291	0,6358	1,0541	-0,0003
index 08-09	0,6647	-0,2382	-101,919	1,1837	0,7457	14,2441

Zdroj: Autorka dle interních podkladů podniku Styrotrade

Pyramidový rozklad umožnil komplexní náhled na předchozí propočty pomocí jednotlivých poměrových ukazatelů.

Dílčí ukazatel provozní ziskové rozpětí měl do roku 2007 rostoucí tendenci až na hodnotu 10,53 %, což bylo také způsobeno rychlejším růstem tržeb oproti nákladům. V roce 2008 se ale rozpětí propadlo na hodnotu 4,05 % a klesající tendence přetrvává i v roce 2009, což jen dokazuje výše zmíněné snížení ceny konečného produktu, a tím i tržeb.

Na konečnou hodnotu vrcholového ukazatele má rozhodující vliv finanční páka (aktiva / vlastní kapitál). Tento dílčí ukazatel nabývá relativně vysokých hodnot (viz tabulka č. 15), jež jsou způsobeny výrazným růstem celkových aktiv společnosti spojených s dynamikou růstu podniku. Pokles v roce 2006 je zapříčiněn rychlejším růstem základního kapitálu oproti celkovým aktivům. Další pokles finanční páky je zapříčiněn poklesem celkových aktiv za téměř nezměněného vlastního kapitálu.

V případě vynásobení finanční páky s úrokovou redukcí zisku se došlo k následujícím výsledkům tzv. ziskového účinku finanční páky, označovaného „e“:

Tabulka 16 Vývoj účinku finanční páky

Rok	2005	2006	2007	2008	2009
e	5,27	5,12	5,16	0,25	-0,04

Zdroj: Autorka dle interních podkladů podniku Styrotrade

Je pro podnik příhodné, aby byl ukazatel vyšší než jedna, což se daří v období 2005-2007, kdy hodnota přesahuje 5. Tedy i přesto, že dluhové zatížení podniku rostlo, měl tento růst pozitivní vliv na rentabilitu vlastního kapitálu. V roce 2008 nabývá kladné hodnoty, tj. 0,25 a rok 2009 je již se zápornou hodnotou -0,04, což je již nepříznivé a úvěry podniku nezadržitelně rostly do neúnosných částek.

S tímto souvisí i index finanční páky, jež vyšel u hodnoceného podniku ve stejné výši jako ziskový účinek finanční páky (viz tabulka č. 16). Tudíž s klesající tendencí indexu finanční páky a hodnoty vycházející menší nežli 1 znamenají, že rentabilita celkového kapitálu je nižší nežli úroková míra úvěrů podniku, protože index má zjistit, zda poskytnutý cizí kapitál vynese více, nežli stojí. Což u tohoto podniku vzhledem k předluženosti bankovními úvěry konstatovat nelze.

5.15 Altmanovo Z-skóre

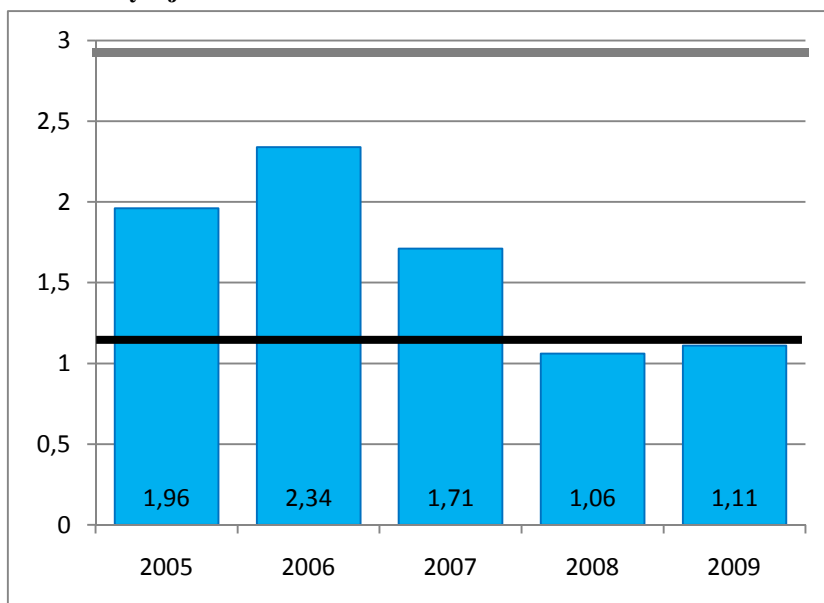
Tabulka 17 Vývoj Altmanova indexu finančního zdraví

Altmanův index finančního zdraví společnosti Styrotrade, a.s.						
$Z = 0,717 X1 + 0,847 X2 + 3,107 X3 + 0,42 X4 + 0,998 X5$						
Vstupní hodnoty a mezivýpočty		2005	2006	2007	2008	2009
v tis.Kč						
NWC	čistý pracovní kapitál	-19 812	-44 935	-160 069	76 223	-73 888
A	celková aktiva	177 826	287 894	684 516	1 096 291	815 351
(NZ+FZ)	zadržené výděly	24 391	24 184	55 920	9 101	6 489
EBIT	VH za úč.období + DzP + nákladové úroky	10 318	36 406	94 185	36 915	21 602
VK	vlastní kapitál	24 501	48 194	103 930	157 901	157 489
CK	cizí zdroje	153 100	239 161	578 412	937 573	657 422
T	tržby	298 610	548 134	894 091	910 486	801 542

Altmanův index	váha	2005	2006	2007	2008	2009
x1 čistý pracovní kapitál / celková aktiva	0,717	-0,0799	-0,1119	-0,1677	0,0499	-0,065
x2 zadržené výděly / celková aktiva	0,847	0,1162	0,0712	0,0692	0,007	0,0067
x3 EBIT / celková aktiva	3,107	0,1803	0,3929	0,4275	0,1046	0,0823
x4 vlastní kapitál / cizí zdroje	0,420	0,0672	0,0846	0,0755	0,0707	0,1006
x5 tržby / celková aktiva	0,998	1,6759	1,9001	1,3036	0,8289	0,9811
součet:		1,96	2,34	1,71	1,06	1,11

Zdroj: Autorka dle interních podkladů podniku Styrotrade

Graf č. 6 Vývoj Altmanova Z-skóre

Zdroj: Autorka dle interních podkladů podniku Styrotrade

Dle propočtů Altmanova indexu je v letech 2005 až 2007 společnost zařazena do kategorie „šedá zóna“, protože se výsledky pohybují v rozmezí od 1,23 do 2,89. Vyskytují se určité problémy, zejména co se týče čistého pracovního kapitálu, který je až na rok 2008 záporný. Dále celkovou hodnotu ovlivňuje i proměnná x_4 , tedy poměr vlastního kapitálu a cizích zdrojů, protože podnik má nadměrnou celkovou zadluženost (zejména dlouhodobé úvěry).

Roky 2008 a 2009 zaznamenávají pokles Z-skóre až na hodnoty 1,06 a 1,11 a tudíž podnik je zařazen do kategorie ohrožení bankrotem (v grafu pod černou čarou).

Prakticky tomu však není, protože podnik funguje na velmi dobré úrovni, co se týče výroby, přestože se některé ukazatele nepohybují v ideálních hodnotách. Na Altmanovo z-skóre mají vliv určité hodnoty. V letech 2008 a 2009 ovlivňují konečný index vstupní data, tj. zisk EBIT a zadržené výdělků, které se výrazně snížily, a navíc je u proměnných vysoká váha. Opět hraje velkou roli úvěrové zatížení podniku, které se promítá v několika důležitých položkách, zejména na zisku.

6 Návrhy a doporučení

Prvním velkým problémem se jeví vysoká zadluženost bankovními úvěry. Je jisté, že podnik uskutečnil v letech 2006 a 2007 dva rozsáhlé investiční projekty. Prvním projektem bylo rozšíření provozu v Čakovičkách o pozemky a výstavbu skladů. Druhým projektem je výstavba nové výrobní haly v okrese Bruntál v Rýmařově. Tyto projekty tvoří velkou část investičních úvěrů a tedy zadluženost cizími zdroji. Určitou část poskytnutých úvěrů však tvoří také úvěr, který byl převeden na mateřskou společnost Styroprofile. Tedy pokud by byl tento úvěr refinancován a poskytnut přímo Styroprofilu, snížila by se úvěrová angažovanost Styrotradu téměř o čtvrtinu. Což by významně pomohlo v poměru vlastních a cizích zdrojů. Při současné situaci je vhodné zvolit takovou dluhovou politiku, kdy se nebudou navyšovat stávající úvěry či získávat nové, pokud by k tomu nevedl vážný důvod. Protože je v posledních letech podnik v mírné ztrátě, mohl by pro něj být velmi obtížné získat od banky další úvěr.

Snižování úvěrového zadlužení bude mít důsledek i ve finanční oblasti nákladů, jež měla dlouhodobě ztrátovou tendenci. Tyto náklady by se měly začít v dalších letech snižovat

s klesající jistinou úvěrů. Tudíž v horizontu 5 let by se mohl finanční výsledek hospodaření dostat do zisku a tím pádem by mohla pozitivně ovlivňovat celkový výsledek hospodaření podniku.

Likvidita je oblastí, které by měl podnik věnovat velkou pozornost, protože výsledky jsou alarmující dle obecně platných minimálních hodnot. Mohlo by se tak zdát, že podnik ohrožuje platební neschopnost. Vše však souvisí s úvěrovou politikou společnosti Styrotrade, která je momentálně na vysoké úrovni zadlužení. Situace by se tak mohla na základě výše uvedeného doporučení zlepšovat.

Další možnou problematickou oblastí, kde by bylo vhodné učinit opatření, je řízení pohledávek a závazků, protože i to by mohlo zlepšit likviditu Styrotradu. Pohledávky tvoří platební podmínku ve vztahu se zákazníky podniku. Fakt, že Styrotrade poskytne svému zákazníkovi obchodní úvěr, mu může přinést jistou konkurenční výhodu a rozvíjí vztah s obchodním partnerem. Nicméně je potřeba, aby si Styrotrade své obchodní partnery prověřoval, protože riziko neuhrazení pohledávky může být vysoké, a to zejména v současné hospodářské situaci. Styrotrade by měl hlídat strukturu pohledávek tak, aby byla většina do splatnosti a minimum po splatnosti. Tedy udržovat co nejkratší dobu splatnosti pohledávek. Při prevenci vzniku neuhrazených pohledávek by měl mít Styrotrade aktivní přístup a činit patřičné kroky pro jejich vymáhání ať vlastními silami či s odbornou pomocí. Jednou z variant by mohlo být vyžadování záloh u objemných zakázek či jiné zajištění úhrady pohledávek (např. směnkou).

Vzhledem ke kolísavosti doby splatnosti pohledávek a závazků je nutné doporučit podniku vyrovnat oba ukazatele a zajistit do budoucna stabilní trend, nejlépe takový kdy doba splatnosti pohledávek bude kratší než závazků, aby mohl krýt své závazky z přijatých úhrad pohledávek. Tedy zkracování doby splatnosti pohledávek je v zájmu podniku, protože v případě vysokých objednávek suroviny (KOPLÉN) je pro podnik výhodné platit fakturu před její splatností z důvodu získání skonta z ceny. Tak by nemusel čerpat provozní financování, jako tomu bylo doposud a tím i nezvyšovat úvěrovou angažovanost.

7 Závěr

Hlavním cílem diplomové práce bylo zhodnocení finanční situace podniku Styrotrade, a.s. a analýza jeho finančního zdraví, to vše na podkladových datech za období 2005 – 2009. Tohoto komplexního cíle bylo dosaženo dílčími cíli, z nichž je níže učiněn souhrn a závěr. Analýzou majetkové a kapitálové struktury dle vztahů 3.1 a 3.2 bylo zjištěno, že společnost Styrotrade, a.s. vlastní nemovitosti vysoké hodnoty, nicméně velká část je kryta cizími zdroji, konkrétně bankovními investičními úvěry. To má důsledek na poměr vlastních a cizích zdrojů na konečnou hodnotu 19 : 80, což je pro výrobní podnik příliš nevyvážené. Majetková struktura jako poměr dlouhodobých a oběžných aktiv se změnila z vyrovnaného 45 : 45 (2005 - 2007) na 36 : 61 (2009). Horizontální změny ve sledovaném období lze paušálně charakterizovat plynulým rozvojem či růstem do roku 2007 a v dalších letech už panuje kolísavost či poklesy, což má více příčin, které byly identifikovány v samotné analýze či jsou shrnuty níže.

Na základě analýzy výnosnosti dle vztahů 3.3-3.6 lze konstatovat, že za poslední dva sledované roky (2008 a 2009) již není podnik tak výnosný jako v předchozích letech, ba dokonce s vykázanou ztrátou je postrádána efektivita podnikání. Konkrétně klesá až na 2,65 (ROA 2009) a 5,90 (ROE 2009), což je opravdu nízké. Respektive výsledné hodnoty jsou údaje ještě efektivní, ale nijak významně pozitivní. Značnou negativní zásluhu na tomto stavu má ztráta z finanční oblasti hospodaření, konkrétně nákladové úroky a finanční náklady, které jsou způsobeny vysokou úvěrovou angažovaností a z ní plynoucí úrokové závazky. Dalším faktorem je investice do výrobní haly v letech 2006 – 2007, která má určitou dobu návratnosti a ovlivnila nepřímo rentabilitu. Pokud však podnik bude dbát určitých opatření a doporučení, dojde k regulaci negativního faktoru a výnosnost opět bude mít rostoucí trend.

I přes nepříliš příznivé hodnoty rentability si Styrotrade udržuje převažující podíl na trhu s polystyrenovými výrobky. Tudíž prodej si kvantitativně udržuje svou úroveň, případně by se podnik měl snažit o navýšení prodeje či o získání nových zákazníků například díky programům Zelená úsporám či Nový panel, které poskytují dotace na zateplování a rekonstrukce nemovitostí s cílem uspořit energii.

V závislosti na vývoji ceny suroviny KOPLIN, ze které se EPS produkty vyrábějí, by mohl podnik zkusit narovnávat ceny na svou původní hodnotu. Tento krok však musí být

učiněn velmi opatrně, aby nedošlo k oslabení poptávky a tím i k ohrožení konkurenční výhody či ztráty pozice vůdce na trhu. Styrotrade si nemůže dovolit v současné situaci prohru v konkurenčním boji. Optimistickým a zároveň reálným cílem by prozatím mohlo být pravidelné navyšování tržeb každý rok o 4-5 %.

Pro splnění dílčího cíle diplomové práce zjištění vývoje platební schopnosti bylo použito ukazatelů likvidity dle vztahů 3.12 – 3.14. Z propočtů je jisté, že hodnoty se nepohybují dle obecně uznávaných předpokladů. Téměř všechny úrovně likvidity vyšly pod hraničními hodnotami (tedy nedosahovaly 1, u okamžité likvidity dokonce spadly téměř na nulu) a to by mohlo ovlivňovat platební morálku podniku. Je sice nutné vzít v úvahu mnoho faktorů, které částečně zkreslují výsledky, nicméně neznamená to, že by podnik nemohl být v budoucnu schopen dostát svým závazkům. Zvláště pokud by pokračoval podobným kolísavým trendem v řízení pohledávek a závazků či dalším zvyšováním úvěrové angažovanosti, jež úzce souvisí se schopností dostát svým závazkům.

V oblasti aktivity je také potřeba se zaměřit zejména na stabilitu vývoje, tedy omezit kolísavost ukazatelů dle vztahů 3.15 – 3.19. K zásobám je nutné konstatovat, že ačkoliv je v tomto oboru podnikání standardní delší doba obratu zásob vzhledem k předzásobování (u Styrotradu na 3 měsíce dopředu), není dobré vázat příliš mnoho pohotových prostředků v zásobách. Dodávkové cykly jsou ovlivněny získáním skonta na vyšší objemy i na včasnou úhradu faktury. Podnik však nevyčerpává své zásoby materiálu na minimum, vzhledem k náhlému výskytu nové zakázky. Řízení zásob Styrotradu podléhá částečně také sezónnosti, protože v zimních obdobích se samozřejmě méně využívají izolační materiály v sektoru stavebnictví, a tudíž mohou být stavy zásob nadměrné, a to i z důvodu předzásobování před počátkem sezóny na jaře.

U doby splatnosti pohledávek a závazků je dle doporučení v předchozí kapitole Opatření a doporučení shledána obdobná situace, tj. kolísavý trend a v některých případech přesahuje doba splatnosti pohledávek závazkovou splatnost, a to může mít pro Styrotrade důsledky. Nabízí se řešení aktivně řídit obě položky a celkově dodavatelsko-odběratelské vztahy, což sníží počet i objem položek po splatnosti.

Z rozboru finanční stability podniku dle vztahů 3.7 – 3.11 lze potvrdit vysokou zadluženost cizími zdroji, zejména bankovními úvěry. Tato oblast je častou příčinou zhoršených výsledků u mnoha jiných ukazatelů finanční analýzy. A tedy v souhrnu, podnik je zadlužen z 80 % (2009) cizími zdroji, z nichž polovinu tvoří úvěry. S postupným vysokým

bankovním financováním a vlivem hospodářské a finanční krize klesá schopnost podniku nést dluhové zatížení a schopnost nést úrokové náklady klesá (v roce 2009 je rovno 0,26, což už je opravdu hraniční). Podnik Styrotrade by neměl žádat o nové úvěry, naopak by se zaměřil na splácení stávajících úvěrů a případně reguloval provozní financování. Zároveň by se mohla refinancovat část úvěrů, které jsou v současné době vedeny na Styrotrade, ale jsou dále poskytovány a převáděny na mateřskou společnost Styroprofile (stala by se dlužníkem).

Komplexní analýza Altmanovo Z-skóre provedena dle vztahu 3.22 umocňuje tvrzení ohrožení ze strany vysokých úvěrů. Výsledné hodnoty indexu finančního zdraví se zde pohybují na hranici šedé zóny až s tendencí k zóně bankrotu. Reálně však Styrotrade v ohrožení či před bankrotem není. Styrotrade je fungující výrobní podnik, který investoval do rozvoje podniku (výstavba výrobních hal). Tyto investice mají samozřejmě delší dobu návratnosti, a tak ovlivní celkový pohled finančního zdraví. Z-skóre však může podniku napovědět, ve kterých oblastech je vhodné přehodnotit podnikové priority.

Analýzy vnějšího a vnitřního prostředí podniku identifikovaly hlavní hrozbu ze strany tří konkurenčních podniků, které jsou v těsném závěsu v podílu na trhu. A je důležité počítat s tím, že některé konkurenční podniky mají výrobu EPS pouze jako jednu z dílčí podnikatelské činnosti. Stále však Styrotrade, a.s. na trhu vede a to zejména vynikající kvalitou produktů, individuálním přístupem k zákazníkům, ale také schopností pokrýt svými dvěma strategicky situovanými výrobními závody poptávku na celém území ČR. Protože existuje celá řada faktorů vnějšího prostředí, které mají důsledek na chod podniku Styrotrade, je potřeba sledovat jejich vývoj. Tedy mapovat a monitorovat průběžně vývoj a kroky konkurence, sledovat vývoj technologií vedoucí k získání konkurenční výhody a ke snížení nákladů na výrobu. Nezapomenout monitorovat legislativu, která se týká buď přímo výroby, nebo podniku jako celku (například daňové povinnosti). Vývoj situace ve stavebnictví, to je také jedna z oblastí, kterou podnik musí sledovat, neboť se jedná o absorpční odvětví výroby izolačního materiálu EPS.

Na základě těchto faktů by měli manažeři Styrotrade následně upravovat a přizpůsobovat strategii, cíle a politiku svého podniku. Jedině to by zaručilo, že podnik bude vykazovat pozitivnější hodnoty a bude finančně zdravý.

Tato diplomová práce poskytuje souhrnný nestranný pohled na podnik Styrotrade jako na podnikatelskou jednotku, u které je potřeba hodnotit jeho finanční zdraví, protože jen

pravidelnými analýzami lze rozpoznat problém a reagovat na něj opatřením či reálným řešením. Pro potenciální zákazníky práce poskytla základní informace o tom, jak si podnik vede. I přes některé méně příznivé hodnoty, je Styrotrade fungující výrobní podnik, který dokáže plně vykrýt poptávku po produktech. Jeho výrobky mají vynikající kvalitu a jsou vyráběny těmi nejmodernějšími technologiemi. Z tohoto hlediska je podnik maximálně schopný dostát svým závazkům vůči zákazníkům.

Práce nahlíží na podnik jako na subjekt, který je ovlivňován mnoha vnitřními či vnějšími faktory, a tím utváří jeho konkurenční postavení na trhu. V tomto konkrétním případě pozici podniku Styrotrade, a.s. na trhu s polystyrenem, resp. izolačním materiálem. Vzhledem k situaci, která panuje v absorpčním odvětví – stavebnictví – by bylo pro jakoukoliv další vstupní firmu velmi složité získat i částečný podíl na trhu, protože tři velké společnosti vč. Styrotrade tento segment trhu vyplňují.

Seznam použitých zdrojů

1. **Blaha, Z.S. & Jindřichovská, I.** *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. 3. rozšířené vydání. Praha : Management Press, 2006. ISBN 80-7261-145-3.
2. **Dluhošová, Dana.** *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 2. upravené vydání. Praha : EKOPRESS, s.r.o., 2008. ISBN 978-80-86929-44-6.
3. **Grünwald, R., Holečková J.** *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vydání. Praha : EKOPRESS, s.r.o., 2007. ISBN 978-80-86929-26-2.
4. **Hanzelková, Keřkovský a kol.** *Strategický marketing: teorie pro praxi*. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-120-8.
5. **Higgins, R.C.** *Analysis for financial management*. 6. vydání. Boston, USA : McGraw-Hill/Irwin, 2001. ISBN 0-07-231531-8
6. **Kislingerová, Eva a kol.** *Manažerské finance*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2004. ISBN 80-7179-802-9.
7. **Kotler, P, Keller K. L.** *Marketing management*. 12. vydání. Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN 978-80-247-1359-5.
8. **Landa, Martin.** *Finanční plánování a likvidita*. 1. vydání. Brno : Computer Press, 2007. ISBN 978-80-251-1492-6.
9. **Landa, Martin.** *Jak číst finanční výkazy*. 1. vydání. Brno : Computer Press, a.s., 2008. str. 64. ISBN 978-80-241-1994-5.
10. **Růčková, Petra.** *Finanční analýza - metody, ukazatele, využití v praxi*. 2. aktualizované vydání. Praha : GRADA Publishing, a.s., 2007. ISBN 978-80-247-2481-2.
11. **Růčková, Petra.** *Finanční analýza - metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. rozšířené vydání. Praha : GRADA Publishing, a.s., 2010. str. 40. ISBN 978-80-247-3308-1.
12. **Scholleová, Hana.** *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 1. vydání. Praha : GRADA Publishing, a.s., 2008. ISBN 978-80-247-2424-9.
13. **Sůvová, Hana a kolektiv.** *Finanční analýza v řízení podniku, v bance a na počítači*. 1. vydání. Praha : Bankovní institut a.s., 1999. stránky 17,23,27,28. ISBN 80-7265-027-0.
14. **Synek, Miloslav a kol.** *Podniková ekonomika*. 3. vydání. Praha : C. H. Beck, 2002. ISBN 80-7179-736-7.

15. **Valach, Josef a kolektiv.** *Finanční řízení podniku.* 2. vydání. Praha : EKOPRESS, s.r.o., 1999. ISBN 8-86119-21-1.
16. **White G. I. , Sondhi A. C. Sondhi, Fried D.** *The analysis and use of financial statements.* 3. vydání. Hoboken, USA : Wiley & Sons, 2003. ISBN 0-471-37594-2

Elektronické dokumenty

1. Autorský kolektiv - Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR. *Vývoj stavebnictví do roku 2012* [online] 2011-02-28. Dostupný z WWW: <http://www.sps.cz/RDS/_PDFDoc/Vyvoj_Stavebnictvi_2012.pdf>
2. Ministerstvo spravedlnosti. Justice.cz - Oficiální server českého soudnictví. *Účetní závěrka a výroční zpráva Styrotrade, a.s.* [online] Styrotrade, Sběrka listin, období 2005-2009. Dostupný z WWW: <<http://www.justice.cz>>
3. Sdružení EPS ČR. Monitoring kvality EPS. [online] 2011-03-10. Dostupný z WWW:<http://www.epscr.cz/obj/496/110308_TZ_EPS_CR__Monitoring_kvality_EPS.pdf>
4. Sdružení EPS ČR. Spotřeba polystyrenu 2010. [online] 2011-03-10. Dostupný z WWW:<http://www.epscr.cz/obj/494/110308_TZ_EPS_CR__Spotreba_polystyrenu_2010.pdf>
5. Styrotrade. [online] 2010-10-15. Dostupný z WWW: <<http://www.styrotrade.cz>>
6. Business center.cz. *Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.* [online] 2010-06-25. Dostupný z WWW: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto/cast3.aspx>>

Seznam tabulek

- Tabulka 1 Vývoj průměrného stavu zaměstnanců za sledované období
- Tabulka 2 Vývoj hlavních položek rozvahy
- Tabulka 3 Vývoj hlavních položek výkazu zisku a ztráty
- Tabulka 4 Vývoj podílů čtyř hlavních konkurentů na trhu polystyrenu (v %)
- Tabulka 5 Vývoj ukazatele ROA
- Tabulka 7 Vývoj ukazatele ROE
- Tabulka 8 Vývoj ukazatelů ROS a ROC65
- Tabulka 9 Vývoj ukazatelů
- Tabulka 10 Vývoj ukazatelů dluhy na vlastní kapitál a míra. finanční samostatnosti
- Tabulka 11 Vývoj ukazatele úrokové krytí
- Tabulka 12 Vývoj ukazatelů likvidity
- Tabulka 13 Vývoj obratu aktiv a dlouhodobého majetku
- Tabulka 14 Vývoj ukazatelů zásob
- Tabulka 15 Vývoj doby splatnosti pohledávek a závazků
- Tabulka 16 Du Pontův rozklad
- Tabulka 17 Vývoj účinku finanční páky
- Tabulka 18 Vývoj Altmanova indexu finančního zdraví

Seznam schémat

- Schéma 1 Elementární metody finanční analýzy
- Schéma 2 Du Pont rozklad
- Schéma 3 Vlastnická struktura podniku platná do roku 2009
- Schéma 4 Současná vlastnická struktura podniku

Seznam grafů

- Graf č. 1 Vývoj spotřeby pěnového polystyrenu (v tunách)
- Graf č. 2 Vývoj rentability celkového kapitálu
- Graf č. 3 Vývoj rentability vlastního kapitálu
- Graf č. 4 Vývoj ukazatelů likvidity
- Graf č. 5 Doba splatnosti pohledávek a závazků
- Graf č. 6 Vývoj Altmanova Z-skóre

Seznam příloh

- Příloha č. 1 Horizontální analýza společnosti Styrotrade – Rozvaha - Aktiva
- Příloha č. 2 Horizontální analýza společnosti Styrotrade – Rozvaha - Pasiva
- Příloha č. 3 Vertikální analýza společnosti Styrotrade – Rozvaha - Aktiva
- Příloha č. 4 Vertikální analýza společnosti Styrotrade – Rozvaha - Pasiva
- Příloha č. 5 Horizontální analýza společnosti Styrotrade - Výkaz zisku a ztráty
- Příloha č. 6 Výpočet zisku EBIT
- Příloha č. 7 Výpočty k analýze poměrových ukazatelů

Seznam příloh CD

- Příloha č. 1 Účetní závěrka 2005
- Příloha č. 2 Účetní závěrka 2006
- Příloha č. 3 Výroční zpráva 2008
- Příloha č. 4 Účetní závěrka 2008
- Příloha č. 5 Výroční zpráva 2009
- Příloha č. 6 Účetní závěrka 2009

Příloha č. 1 Horizontální analýza společnosti Styrotrade – Rozvaha - Aktiva

		Styrotrade, s.r.o. - ROZVAHA					Horizontální analýza				
číslo řádku	Označení	Položky rozvahy	2005	2006	2007	2008	2009	2005-06	2006-07	2007-08	2008-09
			v tis. CZK					v %			
1		AKTIVA CELKEM	177 826	287 894	684 516	1 096 291	815 351	61,90	137,77	60,16	-25,63
2	A.	Pohledávky za upsaný vlastní kapitál									
3	B.	Dlouhodobý majetek	81 417	137 763	336 839	330 726	296 141	69,21	144,51	-1,81	-10,46
4	B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	473	571	3 522	14 761	10 521	20,72	516,81	319,11	-28,72
5	1	Zřizovací výdaje									
6	2	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje									
7	3	Software	105	465	237	5 927	3 850	342,86	-49,03	2400,84	-35,04
8	4	Ocenitelná práva				8 816	6 614			100,00	-24,98
9	5	Goodwill									
10	6	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek		106	63	18	57		-40,57	-71,43	216,67
11	7	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	368		3 222						
12	8	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek									
13	B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	80 944	137 192	333 317	315 965	285 620	69,49	142,96	-5,21	-9,60
14	1	Pozemky	8 434	9 406	8 718	8 738	8 756	11,52	-7,31	0,23	0,21
15	2	Stavby	44 926	43 929	217 958	231 994	225 989	-2,22	396,16	6,44	-2,59
16	3	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	7 033	8 554	85 156	68 747	48 976	21,63	895,51	-19,27	-28,76
17	4	Pěstitelské celky trvalých porostů									
18	5	Základní stádo a tažná zvířata									
19	6	Jiný dlouhodobý hmotný majetek									
20	7	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	1 494	61 629	5 640	5 525	1 899	4025,10	-90,85	-2,04	-65,63
21	8	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	19 057	13 674	15 845	961		-28,25	15,88	-93,93	-100,00
22	9	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku									
23	B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0				
24	1	Podíly v ovládaných a řízených osobách									
25	2	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem									
26	3	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly									
27	4	Půjčky a úvěry - ovládající a řídicí osoba, podstatný vliv									
28	5	Jiný dlouhodobý finanční majetek									
29	6	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek									
30	7	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek									
31	C.	Oběžná aktiva	85 327	131 707	330 686	714 085	499 882	54,36	151,08	115,94	-30,00
32	C.I.	Zásoby	35 223	34 705	100 760	100 956	60 458	-1,47	190,33	0,19	-40,11
33	1	Materiál	27 015	18 387	69 317	73 754	36 013	-31,94	276,99	6,40	-51,17
34	2	Nedokončená výroba a polotovary	3 866	6 549	7 623	7 587	6 680	69,40	16,40	-0,47	-11,95
35	3	Výrobky	1 700	3 057	4 387	3 815	3 195	79,82	43,51	-13,04	-16,25
36	4	Zvířata									
37	5	Zboží	2 642	5 724	11 685	15 800	14 570	116,65	104,14	35,22	-7,78
38	6	Poskytnuté zálohy na zásoby		988	7 748			100,00	684,21	-100,00	
39	C.II.	Dlouhodobé pohledávky	385	272	220	256	125 139	-29,35	-19,12	16,36	48782,42
40	1	Pohledávky z obchodních vztahů									
41	2	Pohledávky - ovládající a řídicí osoba					125 000				100,00
42	3	Pohledávky - podstatný vliv									
43	4	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení									
44	5	Dlouhodobé poskytnuté zálohy									
45	6	Dohadné účty aktivní									
46	7	Jiné pohledávky									
47	8	Odložená daňová pohledávka	385	272	220	256	139	-29,35	-19,12	16,36	-45,70
48	C.III.	Krátkodobé pohledávky	32 289	60 751	186 015	593 597	309 912	88,15	206,19	219,11	-47,79
49	1	Pohledávky z obchodních vztahů	21 686	53 580	105 763	196 016	61 175	147,07	97,39	85,34	-68,79
50	2	Pohledávky - ovládající a řídicí osoba			12 082	3 032			100,00	-74,90	-100,00
51	3	Pohledávky - podstatný vliv									
52	4	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení									
53	5	Sociální za zabezpečení a zdravotní pojištění									
54	6	Stát - daňové pohledávky	3 207	3 149	1 602	8 768	2 727	-1,81	-49,13	447,32	-68,90
55	7	Krátkodobé poskytnuté zálohy	3 042	359	3 316	3 189	2 326	-88,20	823,68	-3,83	-27,06
56	8	Dohadné účty aktivní	3 960	3 574	193	9 471	392	-9,75	-94,60	4807,25	-95,86
57	9	Jiné pohledávky	394	89	63 059	373 121	243 292	-77,41	70752,81	491,70	-34,80
58	C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	17 430	35 979	43 691	19 276	4 373	106,42	21,43	-55,88	-77,31
59	1	Peníze	447	1 397	1 012	945	990	212,53	-27,56	-6,62	4,76
60	2	Účty v bankách	16 983	34 582	42 679	18 331	3 383	103,63	23,41	-57,05	-81,54
61	3	Krátkodobé cenné papíry a podíly									
62	4	Pořizovaný krátkodobý finanční majetek									
63	D.I.	Časové rozlišení	11 082	18 424	16 991	51 480	19 328	66,25	-7,78	202,98	-62,46
64	1	Náklady příštích období	11 082	18 411	16 991	51 480	19 328	66,13	-7,71	202,98	-62,46
65	2	Komplexní náklady příštích období									
66	3	Příjmy příštích období		13				100,00	-100,00		

Příloha č. 3 Vertikální analýza společnosti Styrotrade – Rozvaha - Aktiva

		Styrotrade, s.r.o. - ROZVAHA					Vertikální analýza					
číslo řádku	Označení	Položky rozvahy	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009
			v tis. CZK					v %				
1		AKTIVA CELKEM	177 826	287 894	684 516	1 096 291	815 351	100	100	100	100	100
2	A.	Pohledávky za upsaný vlastní kapitál										
3	B.	Dlouhodobý majetek	81 417	137 763	336 839	330 726	296 141	45,78	47,85	49,21	30,17	36,32
4	B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	473	571	3 522	14 761	10 521	0,27	0,20	0,51	1,35	1,29
5	1	Zřizovací výdaje										
6	2	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje										
7	3	Software	105	465	237	5 927	3 850	0,06	0,16	0,03	0,54	0,47
8	4	Ocenitelná práva				8 816	6 614				0,80	0,81
9	5	Goodwill										
10	6	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek		106	63	18	57		0,04	0,01	0,00	0,01
11	7	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	368		3 222			0,21		0,47		
12	8	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek										
13	B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	80 944	137 192	333 317	315 965	285 620	45,52	47,65	48,69	28,82	35,03
14	1	Pozemky	8 434	9 406	8 718	8 738	8 756	4,74	3,27	1,27	0,80	1,07
15	2	Stavby	44 926	43 929	217 958	231 994	225 989	25,26	15,26	31,84	21,16	27,72
16	3	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	7 033	8 554	85 156	68 747	48 976	3,95	2,97	12,44	6,27	6,01
17	4	Pěstitelské celky trvalých porostů										
18	5	Základní stádo a tažná zvířata										
19	6	Jiný dlouhodobý hmotný majetek										
20	7	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	1 494	61 629	5 640	5 525	1 899	0,84	21,41	0,82	0,50	0,23
21	8	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	19 057	13 674	15 845	961		10,72	4,75	2,31	0,09	
22	9	Oceňovací rozdíly k nabytému majetku										
23	B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0					
24	1	Podíly v ovládaných a řízených osobách										
25	2	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem										
26	3	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly										
27	4	Půjčky a úvěry - ovládající a řídicí osoba, podstatný vliv										
28	5	Jiný dlouhodobý finanční majetek										
29	6	Požizovaný dlouhodobý finanční majetek										
30	7	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek										
31	C.	Oběžná aktiva	85 327	131 707	330 686	714 085	499 882	47,98	45,75	48,31	65,14	61,31
32	C.I.	Zásoby	35 223	34 705	100 760	100 956	60 458	19,81	12,05	14,72	9,21	7,41
33	1	Materiál	27 015	18 387	69 317	73 754	36 013	15,19	6,39	10,13	6,73	4,42
34	2	Nedokončená výroba a polotovary	3 866	6 549	7 623	7 587	6 680	2,17	2,27	1,11	0,69	0,82
35	3	Výrobky	1 700	3 057	4 387	3 815	3 195	0,96	1,06	0,64	0,35	0,39
36	4	Zvířata										
37	5	Zboží	2 642	5 724	11 685	15 800	14 570	1,49	1,99	1,71	1,44	1,79
38	6	Poskytnuté zálohy na zásoby		988	7 748				0,34	1,13		
39	C.II.	Dlouhodobé pohledávky	385	272	220	256	125 139	0,22	0,09	0,03	0,02	15,35
40	1	Pohledávky z obchodních vztahů										
41	2	Pohledávky - ovládající a řídicí osoba					125 000					15,33
42	3	Pohledávky - podstatný vliv										
43	4	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení										
44	5	Dlouhodobé poskytnuté zálohy										
45	6	Dohadné účty aktivní										
46	7	Jiné pohledávky										
47	8	Odložená daňová pohledávka	385	272	220	256	139	0,22	0,09	0,03	0,02	0,02
48	C.III.	Krátkodobé pohledávky	32 289	60 751	186 015	593 597	309 912	18,16	21,10	27,17	54,15	38,01
49	1	Pohledávky z obchodních vztahů	21 686	53 580	105 763	196 016	61 175	12,20	18,61	15,45	17,88	7,50
50	2	Pohledávky - ovládající a řídicí osoba			12 082	3 032				1,77	0,28	
51	3	Pohledávky - podstatný vliv										
52	4	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení										
53	5	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění										
54	6	Stát - daňové pohledávky	3 207	3 149	1 602	8 768	2 727	1,80	1,09	0,23	0,80	0,33
55	7	Krátkodobé poskytnuté zálohy	3 042	359	3 316	3 189	2 326	1,71	0,12	0,48	0,29	0,29
56	8	Dohadné účty aktivní	3 960	3 574	193	9 471	392	2,23	1,24	0,03	0,86	
57	9	Jiné pohledávky	394	89	63 059	373 121	243 292	0,22	0,03	9,21	34,03	29,84
58	C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	17 430	35 979	43 691	19 276	4 373	9,80	12,50	6,38	1,76	0,54
59	1	Peníze	447	1 397	1 012	945	990	0,25	0,49	0,15	0,09	0,12
60	2	Účty v bankách	16 983	34 582	42 679	18 331	3 383	9,55	12,01	6,23	1,67	0,41
61	3	Krátkodobé cenné papíry a podíly										
62	4	Požizovaný krátkodobý finanční majetek										
63	D.I.	Časové rozlišení	11 082	18 424	16 991	51 480	19 328	6,23	6,40	2,48	4,70	2,37
64	1	Náklady příštích období	11 082	18 411	16 991	51 480	19 328	6,23	6,40	2,48	4,70	2,37
65	2	Komplexní náklady příštích období										
66	3	Příjmy příštích období			13							

Příloha č. 5 Horizontální analýza společnosti Styrotrade - Výkaz zisku a ztráty

Styrotrade, s.r.o. - VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY v tis. Kč						Horizont. Analýza					
číslo řádku	Označení	Položky rozvahy	2005	2006	2007	2008	2009	2005-06	2006-07	2007-08	2008-09
			v tis. CZK					v %			
1	I.	Tržby za prodej zboží	29 274	36 312	79 215	129 353	175 969	24,04	118,15	63,29	36,04
2	A	Náklady vynaložené na prodané zboží	25 689	29 712	68 256	112 399	156 886	15,66	129,73	64,67	39,58
3	+	Obchodní marže	3 585	6 600	10 959	16 954	19 083	84,10	66,05	54,70	12,56
4	II.	Výkony	269 999	458 363	839 370	772 708	653 118	69,76	83,12	-7,94	-15,48
5	1	Tržby za prodej výrobků a služeb	257 456	417 677	768 716	709 624	588 579	62,23	84,05	-7,69	-17,06
6	2	Změna stavu zásob vlastní výroby	783	4 053	2 405	-609	-1 526	417,62	-40,66	-125,32	150,57
7	3	Aktivace	11 760	36 633	68 249	63 693	66 065	211,51	86,30	-6,68	3,72
8	B	Výkonová spotřeba	232 505	388 066	673 910	693 503	568 368	66,91	73,66	2,91	-18,04
9	1	Spotřeba materiálu a energie	187 304	330 622	580 802	585 461	469 377	76,52	75,67	0,80	-19,83
10	2	Služby	45 201	57 444	93 108	108 042	98 991	27,09	62,08	16,04	-8,38
11	+	Přidaná hodnota	41 079	76 897	176 419	96 159	103 833	87,19	129,42	-45,49	7,98
12	C	Osobní náklady	25 599	40 692	70 639	93 904	72 394	58,96	73,59	32,94	-22,91
13	1	Mzdové náklady	18 765	29 857	51 858	72 147	54 068	59,11	73,69	39,12	-25,06
14	2	Odměny členům orgánů společnosti a družstva									
15	3	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	6 492	10 369	18 085	20 690	17 495	59,72	74,41	14,40	-15,44
16	4	Sociální náklady	342	466	696	1 067	831	36,26	49,36	53,30	-22,12
17	D	Daně a poplatky	356	302	2 023	1 723	1 399	-15,17	569,87	-14,83	-18,80
18	E	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	6 537	5 947	29 319	34 212	35 001	-9,03	393,00	16,69	2,31
19	III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	11 880	94 145	46 160	71 509	36 994	692,47	-50,97	54,92	-48,27
20	1	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	11 865	40 474	34 407	45 523	8 348	241,12	-14,99	32,31	-81,66
21	2	Tržby z prodeje materiálu	15	53 671	11 753	25 986	28 646	357706,67	-78,10	121,10	10,24
22	F	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	11 871	88 408	36 063	67 020	28 966	644,74	-59,21	85,84	-56,78
23	1	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	11 871	40 593	25 194	42 121	1 069	241,95	-37,94	67,19	-97,46
24	2	Prodáván materiál		47 815	10 869	24 899	27 897		-77,27	129,08	12,04
25	G	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	572	-2 239	1 685	3 348	2 230	-491,43	-175,26	98,69	-33,39
26	IV.	Ostatní provozní výnosy	314	778	22 300	163 352	17 517	147,77	2766,32	632,52	-89,28
27	H	Ostatní provozní náklady	807	627	1 624	85 521	4 611	-22,30	159,01	5166,07	-94,61
28	V.	Převod provozních výnosů									
29	I	Převod provozních nákladů									
30	*	Provozní výsledek hospodaření	7 531	38 083	103 526	45 292	13 743	405,68	171,84	-56,25	-69,66
31	VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů									
32	J	Prodané cenné papíry a podíly									
33	VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku									
34	1	Výnosy z podílů v ovládaných a řízených osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem									
35	2	Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů									
36	3	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku									
37	VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku									
38	K	Náklady z finančního majetku									
39	IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů			1 589	635			100,00	-60,04	
40	L	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů		273	258	1 995	638		-5,49	673,26	-68,02
41	M	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti									
42	X.	Výnosové úroky	25	41	1 085	6 045	6 610	64,00	2546,34	457,14	9,35
43	N	Nákladové úroky	2 822	5 190	20 431	35 595	21 786	83,91	293,66	74,22	-38,79
44	XI.	Ostatní finanční výnosy	142	591	7 105	9 639	4 893	316,20	1102,20	35,67	-49,24
45	O	Ostatní finanční náklady	1 529	2 226	18 862	22 701	3 006	45,59	747,35	20,35	-86,76
46	XII.	Převod finančních výnosů									
47	P	Převod finančních nákladů									
48	*	Finanční výsledek hospodaření	-4 184	-7 057	-29 772	-43 972	-13 927	68,67	321,88	47,70	-68,33
49	Q	Daň z příjmů za běžnou činnost	2 122	7 523	18 018	1 349	228	254,52	139,51	-92,51	-83,10
50	1	splatná	2 211	7 410	17 965	1 385	111	235,14	142,44	-92,29	-91,99
51	2	odložená	-89	113	53	-36	117	-226,97	-53,10	-167,92	-425,00
52	**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	1 225	23 503	55 736	-29	-412	1818,61	137,14	-100,05	1320,69
53	XIII.	Mimořádné výnosy	4 149	250				-93,97	-100,00		
54	R	Mimořádné náklady									
55	S	Daň z příjmů z mimořádné činnosti		60							
56	1	splatná		60							
57	2	odložená									
58	*	Mimořádný výsledek hospodaření	4 149	190				-95,42	-100,00		
59	T	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)									
60	***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (EAT)	5 374	23 693	55 736	-29	-412	340,88	135,24	-100,05	1320,69
61	****	Výsledek hospodaření před zdaněním (EBT)	7 496	31 276	73 754	1 320	-184	317,24	135,82	-98,21	-113,94

Příloha č. 6 Výpočet zisku EBIT

				2005	2006	2007	2008	2009
	Výsledek hospodaření za účetní období	EAT	ř.60	5 374	23 693	55 736	-29	-412
+	Daň z příjmu z mimořádné činnosti		ř.55	0	60	0	0	0
+	Daň z příjmu z běžné činnosti		ř.49	2 122	7 523	18 018	1 349	228
=	Zisk před zdaněním	EBT		7 496	31 276	73 754	1 320	-184
+	Nákladové úroky		ř.43	2 822	5 190	20 431	35 595	21 786
=	Zisk před zdaněním a úroky	EBIT		10 318	36 466	94 185	36 915	21 602
+	Odpisy		ř.18	6 537	5 947	29 319	34 212	35 001
=	Zisk před úroky, odpisy a zdaněním	EBITDA		16 855	42 413	123 504	71 127	56 603

Příloha č. 7 Výpočty k analýze poměrových ukazatelů

LIKVIDITA

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	Postup výpočtu
Běžná likvidita	0,8109	0,7452	0,6737	1,1195	0,8353	$(\text{ř}31\text{R}-\text{ř}39\text{R})/(\text{ř}102\text{R}+\text{ř}116\text{R}+\text{ř}117\text{R})$
Pohotová likvidita	0,4746	0,5484	0,4683	0,9612	0,7005	$(\text{ř}48\text{R}+\text{ř}58\text{R})/(\text{ř}102\text{R}+\text{ř}116\text{R}+\text{ř}117\text{R})$
Okamžitá likvidita	0,1664	0,204	0,0891	0,0302	0,0097	$(\text{ř}58\text{R})/(\text{ř}102\text{R}+\text{ř}116\text{R}+\text{ř}117\text{R})$

RENTABILITA

EBIT jako součet ř. 61 a ř. 43 (resp. ř. 60 + ř. 50 + ř. 51 + ř. 43)

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	Postup výpočtu	Typ VH
ROA	0,058	0,1267	0,1376	0,0337	0,0265	$(\text{ř}61\text{VZZ}+\text{ř}43\text{VZZ})/\text{ř}1\text{R}$	EBIT
ROE	0,2193	0,4916	0,5363	-0,0002	-0,0026	$\text{ř}60\text{VZZ}/\text{ř}68\text{R}$	EAT
ROS	0,0346	0,0665	0,1053	0,0405	0,027	$(\text{ř}61\text{VZZ}+\text{ř}43\text{VZZ})/(\text{ř}1\text{VZZ}+\text{ř}5\text{VZZ}+\text{ř}19\text{VZZ})$	EBIT
	0,018	0,0432	0,0623	-0,00003	-0,0005	$\text{ř}60\text{VZZ}/(\text{ř}1\text{VZZ}+\text{ř}5\text{VZZ}+\text{ř}19\text{VZZ})$	EAT
ROC	0,9654	0,9335	0,8947	0,9595	0,973	$1-[(\text{ř}61\text{VZZ}+\text{ř}43\text{VZZ})/(\text{ř}1\text{VZZ}+\text{ř}5\text{VZZ}+\text{ř}19\text{VZZ})]$	EBIT

ZADLUŽENOST

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	Postup výpočtu
Celková zadluženost	0,861	0,8307	0,845	0,8552	0,8063	$\text{ř}85\text{R}/\text{ř}67\text{R}$
Equity ratio	0,1378	0,1674	0,1518	0,144	0,1932	$\text{ř}68\text{R}/\text{ř}67\text{R}$
Debt-Equity ratio	6,2487	4,9625	5,5654	5,9377	4,1744	$\text{ř}85\text{R}/\text{ř}68\text{R}$
míra fin. Samostatnosti	0,16	0,2015	0,1797	0,1684	0,2396	$\text{ř}68\text{R}/\text{ř}85\text{R}$
úrokové krytí	3,6563	7,0262	4,6099	1,0371	0,9916	$\text{EBIT}/\text{ř}43\text{VZZ}$

AKTIVITA

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	Postup výpočtu
Obrátka zásob	8,4777	15,7941	8,8735	9,0186	13,2578	$(\text{ř}1\text{VZZ}+\text{ř}5\text{VZZ}+\text{ř}19\text{VZZ})/\text{ř}32\text{R}$
Doba obratu zásob	42,4644	22,7933	40,5704	39,9173	27,1538	$\text{ř}32\text{R}/((\text{ř}1\text{VZZ}+\text{ř}5\text{VZZ}+\text{ř}19\text{VZZ})/360)$
Doba splatnosti pohledávek	39,3913	40,0783	74,9863	234,8055	195,3963	$(\text{ř}48\text{R}+\text{ř}39\text{R})/((\text{ř}1\text{VZZ}+\text{ř}5\text{VZZ}+\text{ř}19\text{VZZ})/360)$
dtto výjma půjčky Styroprofile	-	-	-	87,7797	31,363	$(\text{ř}48\text{R}+\text{ř}39\text{R})-\text{Styroprofile}/((\text{ř}1\text{VZZ}+\text{ř}5\text{VZZ}+\text{ř}19\text{VZZ})/360)$
Doba splatnosti závazků	86,3103	61,4143	16,5784	68,4449	49,0392	$(\text{ř}102\text{R})/((\text{ř}1\text{VZZ}+\text{ř}5\text{VZZ}+\text{ř}19\text{VZZ})/360)$
Obrat fixních aktiv	3,6677	3,9788	2,6544	2,753	2,7066	$(\text{ř}1\text{VZZ}+\text{ř}5\text{VZZ}+\text{ř}19\text{VZZ})/\text{ř}3\text{R}$
Obrat celkových aktiv	1,6792	1,9039	1,3062	0,8305	0,9831	$(\text{ř}1\text{VZZ}+\text{ř}5\text{VZZ}+\text{ř}19\text{VZZ})/\text{ř}1\text{R}$